ΕΤΟΣ Δ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 288 | Τιμᾶται λεπτῶν 10 | ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 1888

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
9. Ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 9.
Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ τ λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καρόλου Μερουβέλ : ΟΙ ΤΡΕΜΟΡ, μυθιστορία μετὰ εἰκόνων, μετάφρασις *Κ, (συνέχεια). — *Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ* (υἱοῦ): ΑΝΤΩΝΙΝΑ, μετάφρ. *Λάμπρου Ἐνυάλη*, (συνέχ.). — *René Sosta* : Η ΕΥΑ, διήγημα, (συνέχεια).

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
προπληρωτέα
Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾶ 15.
Ἐν Ῥωσσίᾳ ῥούβλια 6.

ΠΕΠΙΤΑ ΧΙΜΕΝΕΣ

εἶνε ὁ τίτλος τοῦ νέου ἔργου, ὅπερ δημοσιεύσομεν προσεχῶς, τοιαύτης δὲ ἔτυχε τοῦτο εὐμενοῦς ὑποδοχῆς ἐν Ἱσπανίᾳ, ὥστε ἕνδεκα ἐκδόσεις ἤδη ἀριθμεῖ.

Ἡ **Πεπίτα Χιμένες**, ἀνεδημοσιεύθη ἐν ἐπιφυλλίδι εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Μαδρίτης *Revista de España* καὶ *Imparcial*, μετεφράσθη εἰς ἁπάσας σχεδὸν τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, ἐν δὲ τῇ ἀγγλικῇ ἐδημοσιεύετο συγχρόνως ἐν Λονδίνῳ καὶ Ἀμερικῇ, δὲν ὑστέρησε δὲ καὶ ἡ *Journal des Debats* νὰ παράσχῃ τοῖς ἀναγνώσταις αὐτῆς ἐκτενῆ τῆς **Πεπίτας** περίληψιν, σχεδὸν μετάφρασιν.

Ἡ ἔκτακτος ὑποδοχή, ἧς ἔτυχε τὸ μυθιστόρημα τοῦτο, δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ πρωτότυπον καὶ μάγον τοῦ ὕφους, τὰς βαθείας ψυχολογικὰς γνώσεις, εἰς τὸ λεπτὸν καὶ σκωπτικόν, τέλος, πνεῦμα τοῦ συγγραφέως *δὸν Ἰωάννου Βαλέρα* — τοῦ γονιμωτάτου καὶ ἀναμφιβόλως τοῦ λεπτοτάτου τῶν συγγραφέων τῆς συγχρόνου ἱσπανικῆς φιλολογίας, — ὅστις, ἐν τῷ νέῳ τούτῳ ἔργῳ, ἀναδείκνυται ὡς ἄριστος ἀνατόμος τῶν ἀποκρύφων τῆς ψυχῆς.

Οἱ ἀναγνῶσται τῶν *Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων*, πεποίθαμεν, θὰ διέλθωσιν εὐαρέστους ὥρας, ἀναγινώσκοντες καὶ ἐνίοτε συμμετέχοντες τῶν πόνων τῆς συμπαθοῦς **Πεπίτας**.

Ἡ μετάφρασις ἐγένετο ἐκ τοῦ ἱσπανικοῦ πρωτοτύπου, ὑπὸ τοῦ κ. *Ἀντωνίου Φραβασίλη*.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ ΤΡΕΜΟΡ

ΜΟΝΗ

[Συνέχεια]

»Προσεκλήθησαν δύο ἰατροί, ἀλλ' ὅταν ἔφθασαν ὁ πρίγκιψ δὲν ὡμίλει πλέον, καὶ ἀδιστάκτως ἀπεφάνθησαν, ὅτι ὁ θάνατος προῆλθεν ἐκ διαρρήξεως ἀνευρίσματος· ἄλλως τε δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ τὸν σώσωσιν. Ἡ φυλὴ τῆς Μίσκας κατέχει τὸ μυστικὸν φυτικοῦ δηλητηρίου, τοῦ ὁποίου ἀντιφάρμακον δὲν ὑπάρχει, καὶ τοῦ ὁποίου ἀδύνατον ν' ἀνευρεθῶσι τὰ ἴχνη. Ἡ μικροτέρα δόσις τοῦ δηλητηρίου τούτου ἀρκεῖ νὰ φονεύσῃ τὸν ἰσχυρότερον ἄνθρωπον, οὐδέποτε δὲ ἀπέτυχεν ἡ χρῆσις του. Ἐκεῖνο μὲ ἔσωσεν ἀπὸ τὴν ὀργὴν τοῦ πρίγκιπος. Τὸν μετέφερον εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅπου μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐξέπνευσε καὶ ὁμολογῶ, ὅτι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν μετενόησα. Τὸν παρετήρουν μὲ ὄμμα τοσοῦτον τρυφερόν, ὥστε πιστεύω, ὅτι τοῦτο ἐτάραξε τὰς τελευταίας στιγμάς του. Παρετήρησα, ὅτι ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπανειλημμένως εἰς τὸ στῆθος, ὡς εἰ ἤθελε νὰ ὑποδείξῃ τοῖς ἰατροῖς πολύτιμόν τι ἀντικείμενον, ὅπερ θὰ τοῖς ἀνέθετεν. Ὠφελήθην τῆς ταραχῆς, εἰς ἣν ἐνέβαλε πάντας ὁ ἀπροσδόκητος ἐκεῖνος θάνατος, ἠρεύνησα τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ καὶ εὗρον περγαμηνήν, ἣν ὑπεξήρεσα. Ἦτο δωρητήριον, γεγραμμένον διὰ χειρός του, δι' οὗ παρεχώρει ἅπασαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν εἰς τὸν ἀνεψιόν του κόμητα Πεζάρον. Ἔκαυσα τὴν περγαμηνὴν ἐκείνην. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐγὼ καὶ ἡ Μίσκα ἠγρυπνοῦμεν παρὰ τὴν κλίνην του· ἤμην ἡ μόνη κληρονόμος τῆς περιουσίας τῶν Καβάλι καὶ ἐλευθέρα! Ἰδοὺ τί ἔπραξα διὰ νὰ μὴ σὲ ἀφήσω, καὶ κρῖνε, τί δύναμαι νὰ πράξω ἵνα σὲ διατηρήσω!»

Ὁ μαρκήσιος τὴν ἤκουεν ἀκίνητος. Ἐνόμιζεν ὅτι ὠνειρεύετο.

— Καὶ οὐδεὶς ἠννόησε τὸ ἔγκλημα ἐκεῖνο; ἠρώτησε μηχανικῶς, ὅπως διακόψῃ τὴν σιγήν.

Ἡ πριγκιπέσσα ἐμειδίασεν.

— Ἔγκλημα! καὶ τίς ἠδύνατο νὰ μὲ κατηγορήσῃ; ὁ πρίγκιψ μὲ ἐλάτρευεν· οὐδεὶς δὲ οὔτε κἂν ὑπώπτευσε τὴν μεταξύ μας ἔριδα, διότι ἡ σκηνὴ ἐκείνη ἔλαβε χώραν τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς μας! Ἔκλαιον ὡς ἡ δυστυχεστέρα τῶν συζύγων! Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κόμης Πεζάρος μὲ παρηγόρει. Ἐφρόντισα ὅμως καὶ ἐγὼ νὰ τὸν παρηγορήσω διὰ τὴν θλίψιν, τὴν ὁποίαν πιθανὸν νὰ ἠσθάνετο, δὲν ἐξέφραζεν ὅμως, ὡς ἀληθὴς εὐγενής, καὶ τῷ εἶπον:

«— Τὴν περιουσίαν τοῦ θείου σας θεωρῶ ὡς παρακαταθήκην, ἣν θὰ σᾶς ἀποδώσω ἀκεραίαν.

»Τῷ προσέφερον ἀμέσως τὴν κατοχὴν τοῦ ἐν Ρώμῃ μεγάρου του καὶ τὰς τιμητικὰς γαίας, αἵτινες μοὶ ἦσαν ἄχρηστοι, καὶ διὰ τῆς γενναιότητος ταύτης κατέκτησα ἐπὶ τοσοῦτον τὴν εὔνοιαν αὐτοῦ, ὥστε πιστεύω, ὅτι καὶ ἂν ὡμολόγουν τὴν ἀφορμὴν τοῦ θανάτου τοῦ πρίγκιπος, ἤθελε μοὶ συγχωρήσῃ τὴν χρῆσιν ὅλων ὁμοῦ τῶν δηλητηρίων τῆς Λοκούστης καὶ Μωριμβιλιέρης.»

Πλησιάσασα δὲ πρὸς τὸν μαρκήσιον τῷ εἶπε:

— Τί μὲ ἔμελλε διὰ τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκεῖνο μέγαρον τοῦ Πάπα Σίξτου Δ' καὶ δι' ὁλόκληρον τὴν Ἰταλίαν; Μόνοι οἱ Παρίσιοι μὲ ἐλκύωσιν, οἱ Παρίσιοι, ἔνθα ἐπιθυμῶ νὰ κατοικῶ διὰ νὰ εἶμαι πλησίον σου, διὰ νὰ δύναμαι νὰ σὲ βλέπω καθ' ἑκάστην. Συνέλαβον πρὸ πολλοῦ σχέδιον, ὅπερ δὲν ἠδυνάμην νὰ τὸ εἴπω, ἐνόσῳ ὁ πρίγκιψ ἔζη. Ἐὰν ἦσο ὡς ἐγὼ ἐλεύθερος, Ὀλιβιέρε, τί χαρὰ ἂν ἐνούμεθα διὰ παντός, ἂν συνδεόμεθα διὰ δεσμοῦ, ὃν μόνος ὁ θάνατος ἠδύνατο νὰ θραύσῃ! Δι' ὁποίας εὐχαριστήσεως θὰ ἀντήλλασσον τὸν τίτλον τοῦ πρίγκιπος διὰ τοῦ μαρκησίου. Ἂς ἔχωμεν ὀλίγην ὑπομονήν· ἡ μαρκησία, τὸ γνωρίζω, εἶναι καταδικασμένη. Θὰ ἀποθάνῃ ὡς ἡ μήτηρ της καὶ δὲν θὰ μᾶς κάμῃ νὰ περιμείνωμεν πολύ. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ πάθῃ τι· τοὐλάχιστον μὴ τὸ πιστεύσῃς· ὅ,τι ἅπαξ ἔπραξα δὲν θὰ ἐπαναλειφθῇ. Ὡς πρὸς τὸν πρίγκιπα διαφέρει, διότι εὑρισκόμην ἐν τῷ δικαίῳ μου. Μὲ ἠπείλει. Θὰ καθίστατο δήμιός μου. Ἐὰν ἔβλεπες τὸ βλέμμα του, ἐὰν ἤκουες τὴν φωνήν του, θὰ ἠννόεις ὡς ἐγώ, ὅτι τὸ μῖσός του ἦτο ἄπειρον, καὶ ὅτι ἐπρόκειτο μεταξύ μας περὶ ζωῆς ἢ θανάτου. Ἔπρεπε νὰ ὑπερασπισθῶ καὶ δὲν μοὶ ἔμενεν ἄλλο μέσον. Καὶ ἐν τούτοις, ἂν δὲν μᾶς ἐχώριζεν, ἤθελον πολὺ ὑποφέρει πρὶν φθάσω εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἀλλ' ἐπροτίμησα μᾶλλον, τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος παρὰ νὰ παύσω νὰ σὲ βλέπω· νὰ ἀνήκῃς εἰς ἄλλην, χωρὶς κἂν νὰ δύναμαι ν' ἀγωνισθῶ, ὅπως σὲ κρατήσω, δὲν εἶναι δυνατόν.

»Διὰ σὲ λοιπόν, διὰ σὲ μόνον ἔπραξα πάντα ταῦτα, Ὀλιβιέρε. Σκέφθητι ὅθεν πόσον σὲ ἀγαπῶ. Εἰπέ μοι, ὅτι ἐὰν ἡ μαρκησία ἀπέθνησκε, δὲν θὰ μὲ περιεφρόνεις καί τοι ὑπῆρξα ἐρωμένη σου, καὶ θὰ μοὶ ἤνοιγες τὸν οὐρανόν. Νὰ γίνω σύ-

ζυγός σου, Ὀλιβιέρε, τί εὐτυχία! Γνωρίζεις ὅτι οὐδέποτε ἀνῆκον εἰς ἄλλον καὶ ὅτι μόνος σὺ ἀνεκάλυψας τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτήν, ἥτις ὁλόκληρος σοὶ ἀνήκει! Ἐὰν ἔπραξα τὸ κακόν, φανερὸν ὅτι ὁ ἔρως, ὅστις μὲ ὤθησεν εἰς τοῦτο, εἶναι μέγας καὶ πρέπει νὰ ᾖσαι ὑπερήφανος, διότι σὺ τὸν ἐνέπνευσας.

Ἔφερε τοὺς γυμνοὺς βραχίονάς της περὶ τὸν τράχηλον τοῦ μαρκησίου, καθημένου εἰς τοὺς πόδας της καὶ ὡμίλει αὐτῷ χαμηλοφώνως, ἐγγίζουσα τὰ χείλη της εἰς τὸ οὖς του.

Ἐκεῖνος τὴν ἤκουεν ἔκπληκτος, περίτρομος, παρὰ τὸν σκεπτικισμόν του, ἐκ τῶν ἀποκαλύψεων ἐκείνων. Ἐπεθύμει νὰ φύγῃ καὶ ἐφοβεῖτο. Ἐὰν τὴν προσέβαλε, τὸ μῖσος ἐκεῖνο, ἠδύνατο νὰ βλάψῃ συγχρόνως αὐτὸν καὶ τοὺς ἀντιζήλους τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ἐρωμένης.

— Πῶς παραφέρεσαι! τῇ εἶπεν ἡδέως.

— Ναί· ἀπήντησεν ἐκείνη, καὶ τὸ καυχῶμαι. Δὲν ἐννοεῖτε οὔτε τὴν ζωηρότητα οὔτε τὴν παραφοράν, σεῖς. Καθίστασθε γυναῖκες μὲ τὰς κωμῳδίας σας, καὶ τὰ πάντα παρέρχονται μετὰ τῆς ψευδοῦς τρυφερότητος καὶ τῶν μεμετρημένων φράσεων. Τὰ νεῦρά σας μαλακύνονται καὶ καλεῖτε ἰατρὸν νὰ μετρᾷ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας σας. Καὶ ἴσως ἴσως ὅταν σοὶ λέγω ὅτι εἶσαι ὁ μόνος μου ἔρως, καὶ τίνι τρόπῳ ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, δὲν μὲ πιστεύεις. Ἀλλ' ἔχω ἀποδείξεις. Ζήτησον τὴν ζωήν μου, καὶ θὰ τὴν προσφέρω εὐχαρίστως· διάταξον νὰ πίω τὸ δηλητήριον τῆς Μίσκας καὶ θὰ τὸ πίω ἄνευ παραπόνου. Σεῖς οἱ ἄνδρες δὲν ἐννοεῖτε αὐτὴν τὴν ἀφοσίωσιν, δὲν πιστεύετε εἰς τὴν πίστιν τῆς γυναικὸς οὔτε εἰς τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ. Ἐγὼ παρεδόθην καὶ δὲν ἀποσύρομαι. Ἀλλ' ἐὰν μὲ προδώσῃς, Ὀλιβιέρε, ἐὰν δὲν τηρήσῃς τὰς ὑποσχέσεις σου, θὰ ἐκδικηθῶ διὰ τὴν ἐγκατάλειψίν σου, ὡς ἐξεδικήθην διὰ τὰς ἀπειλὰς τοῦ Ἰταλοῦ πρίγκιπος. Ἤδη τὰ πάντα γνωρίζεις. Εἰξεύρεις ὁποία εἶμαι, ἐὰν δὲν μὲ πιστεύῃς, ἄκουσον.

Ἐσήμανεν.

Ἡ Βοημὴ εἰσῆλθεν.

Ἦτο ἐνδεδυμένη ὡς ἁπλῆ θαλαμηπόλος, οὐδὲν δὲ ἐπρόδιδε τὴν καταγωγήν της, ἐκτὸς τοῦ βαθέος αὐτῆς χρώματος, τῶν μεγάλων ἀραβικῶν ὀφθαλμῶν της καὶ τῆς ὑπολεύκου οὔλης κόμης της, ἥτις ἔπιπτε κυματίζουσα ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν κροτάφων της.

Τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐξ ἀντιθέτου ἦτο γλυκύτατον καὶ ἐνέπνεε πεποίθησιν καὶ συμπάθειαν.

— Μίσκα, εἶπεν ἡ πριγκιπέσσα, πῶς ἀπέθανεν ὁ πρίγκιψ Καβάλι;

— Ἀπὸ τὸ δηλητήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ προητοίμασα.

— Ἀπὸ τί συνίσταται;

— Ἀπὸ ἑνώσεις διαφόρων χόρτων.

— Ποῦ εὑρίσκονται;

— Παντοῦ.

— Ὕπαγε.

Ἔπειτα κύψασα εἰς τὸ οὖς τοῦ ἐραστοῦ της τῷ εἶπε:

— Βλέπεις ὅτι δὲν ἐψεύσθην. Ἀναμφιβόλως σὲ ἀγαπῶ, διότι εἶμαι καθολικὴ καὶ θρῆσκος!

Καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλόν του.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ κύριος δὲ Τανναὶ ἀφῆκε τὸ μέγαρον Καβάλι, τεταραγμένος, ἐκτὸς ἑαυτοῦ καὶ μόνον ὅτε ἀνέπνευσε τὸν ψυχρὸν τῆς νυκτὸς ἀέρα, συνῆλθε καὶ ἠδυνήθη νὰ σκεφθῇ ὅ,τι εἶδε καὶ ἤκουσε.

Ε'

Ἡ κυρία δὲ Τανναὶ ἦτο καλῶς πληροφορημένη.

Ἡ τύχη, ἥτις ἀποκαλύπτει πολλάκις τὰς μεγίστας ραδιουργίας, τῇ ἐφάνη εὐνοϊκή.

Ἡ Ἑλένη εἶχε πρὸ ἐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της ὡς δευτέραν θαλαμηπόλον, μικρὰν χωρικὴν βραχεῖαν καὶ εὐτραφῆ, ἣν μετεχειρίζετο σχεδὸν ὡς σύντροφον.

Ἡ δεσποινὶς Σωσάνα εἶχε γεννηθῇ εἰς Ροσεβιέλ· θυγάτηρ κρεοπώλου, ὤφειλε τὸ πᾶν τῇ κυρίᾳ της, τὴν ἀγαθὴν πρὸς αὐτὴν ὡς καὶ πρὸς ὅλους ὅσοι τὴν ἐπλησίαζον.

Ἡ Σωσάνη εἶχε μεγάλους ὀφθαλμούς, εἰλικρίνειαν καὶ ζωηρότητα ἐκφράζοντας, μορφὴν ἔξυπνον, καὶ κόμην ἀτάκτως πίπτουσαν ἐπὶ τοῦ προέχοντος μετώπου της, τοῦ ἔχοντος ἐπιδερμίδα ροδόχρουν ἢ μᾶλλον ἐρυθράν. Τὰ πάντα εἶχεν ἐρυθρὰ ἡ μικρὰ αὕτη Μορβανδή, τὴν κόμην, τὰς ὀφρῦς, τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ χρῶμα.

Ἐν τούτοις δὲν ἦτο ποσῶς ἄσχημος, μὲ τὸν κεκρύφαλόν της, οὗ τινος αἱ ταινίαι ἔπιπτον ἐπὶ τῶν ὤμων της, τὸ κατάλευκον περίζωμα, ἐπὶ τοῦ μελανοῦ φορέματός της, τὰς μικρὰς ἐμβάδας της καὶ τὰς στενὰς περικνημίδας της.

Τὸ ἐξέχον στῆθός της, καὶ τὰ εἴκοσιν ἀνθηρὰ αὐτῆς ἔτη τῇ ἔδιδον μεγίστην χάριν, ἑλκυστικωτέραν μάλιστα τοῦ μεγαλοπρεποῦς ὕψους καὶ τῶν κανονικῶν σχημάτων.

Ἡ Σωσάνη ἐνέπνεε ζωηροὺς πόθους εἰς τοὺς περικυκλοῦντας αὐτήν, ἀλλ' οὐδέποτε αἱ ἐπιθέσεις αὐτῶν ὑπερέβαινον τὰ ὅρια, οὔτε χάριν ἀστειότητος.

Ἦτο τιμιωτάτη κόρη καὶ ἀφωσιωμένη εἰς τὴν κυρίαν της.

Καί τοι περιωρισμένη ἕνεκα τῆς θέσεώς της, ἦτο ἐν τούτοις εὔχαρις, ἐγέλα ἀπὸ καρδίας καὶ καθίστατο ἀγαπητὴ εἰς τὸ μέγαρον τῶν Τανναί, ἔνθα τὴν ἐθεώρουν ὡς μεταδίδουσαν εἰς αὐτὸ ζωὴν καὶ χαράν.

Ἡ Σωσάνη εἶχε συμφέρον νὰ γνωρίζῃ πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸν Ρωμαῖον Τρεμόρ.

Καὶ ἰδοὺ διατί.

Ἡ θαλαμηπόλος εἶχε τὸ αἴσθημά της.

Τὸ αἴσθημα τοῦτο τῆς νεότητος, ἢ μᾶλλον τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας, τὴν προεφύλαττεν ἐκ πολλῶν σφαλμάτων.

Ἠγάπα ἐκ βάθους καρδίας πτωχόν τινα νέον, κατὰ δέκα ἢ δώδεκα ἔτη πρεσβύτερον αὐτῆς, ἐλθόντα ὅπως ζητήσῃ τύχην εἰς Παρισίους.

Ὁ Εὐτύχιος Βρισέ, κατήγετο ἐκ Σεβάν, ὁ δὲ πατήρ του ἦτο ἐργάτης εἰς τὸ Πριερέ.

Ὁ Βρισέ, λίαν ἐπιτήδειος, εἶχε κατ' ἀρχὰς ἐξασκήσει τὸ τακτικὸν ἐπάγγελμα, τοῦ καθαριστοῦ τῶν τριβλίων καὶ μαχαιροπερούνων εἰς μαγειρεῖόν τι τῆς ὁδοῦ Τέμπλου· καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν προεβιβάσθη εἰς τὴν λεπτὴν ἐργασίαν τοῦ ψήνειν τὰ πτηνὰ εἴς τι ἑστιατήριον τῶν μεγάλων βουλεβάρτων.

Δύναταί τις νὰ γείνῃ βουλευτὴς ἐκ τοῦ προχείρου, χωρὶς νὰ κάμῃ προπαρασκευαστικὰς μελέτας, εἶναι μάλιστα ἓν τῶν σπανίων ἐπαγγελμάτων, ὅπερ οὔτε εἰδικότητος χρῄζει, οὔτε προπαρασκευῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ καταστῇ καλὸς μάγειρος, πρέπει νὰ δοκιμασθῇ καὶ νὰ ἐξασκήσῃ ἐπὶ μακρὸν τὸ ἔργον του.

Ἡ στρατολογία παρέσυρε τὸν δυστυχῆ νέον, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ προβιβασθῇ εἰς ἀρχιμάγειρον, καὶ διέκοψε ἀποτόμως τὸ στάδιον αὐτοῦ.

Ἀπὸ ἐμπειροτάτου μαγείρου ἐξέπεσεν εἰς τὸ ἔντιμον, ἀλλ' ἥκιστα προσοδοφόρον ἐπάγγελμα τοῦ στρατιώτου.

Ἐν τούτοις τὰ προτερήματά του εἵλκυσαν τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνωτέρων του, καὶ τάχιστα προωρίσθη νὰ κατασκευάζῃ τὸ φαγητὸν τοῦ λοχαγοῦ του καὶ τῆς οἰκογενείας του, καὶ ἂς τὸ ὁμολογήσωμεν, οὐδέποτε ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἔφαγεν ὡραιότερα καρυκεύματα.

Ὅταν ὁ Βρισὲ ἀπηλλάγη τῆς ὑπηρεσίας τῆς πατρίδος του, ἐπανῆλθεν εἰς Παρισίους, ἀφοῦ ἔμεινεν ἐπί τινας ἡμέρας εἰς τὸ Πριερέ, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἑξαετοῦς διαμονῆς του ἐν τῷ στρατῷ, ἀπώλεσε τὰς γνωριμίας του.

Ἔπρεπε νὰ συνδέσῃ νέας, ἀλλ' εἶχε διπλῆν ἀφορμὴν ἀνίας.

Ἡ πρώτη ἦτο ἡ ἀμφιβολία, ἂν θὰ ἐπετύγχανε τοῦ σκοποῦ του. Ἡ ἑτέρα ὅμως ἦτο διαφόρου φύσεως.

Ἐπανεῦρε τὴν Σωσάνην θαλαμηπόλον τῆς δεσποινίδος δὲ Ροσεβιέλ, διότι ἡ Ἑλένη δὲν εἶχεν ἀκόμη τότε νυμφευθῇ. Ἡ ἐν Σεβὰν διαμονή του ἀνεζωογόνησεν αἴφνης τὸ πάθος, ὅπερ κρυφίως ἔτρεφε διὰ τὴν νεάνιδα.

Περιπατῶν ὑπὸ τὰς φιλλύρας καὶ τὰς καστανέας τοῦ περιβόλου, ἀντήλλαξε μετὰ τῆς Σωσάνης τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας του.

Ἐσκέφθη τότε, ὅτι ἡ χωρικὴ ἐκείνη ἤθελε μεγάλως εὐδοκιμήσει, ἐὰν καθίστατο ταμίας καταστήματός τινος, καὶ ὅτι ἂν κατωρθοῦτο νὰ συζευχθῶσι, θὰ ἦτο δι' αὐτοὺς μεγάλη εὐδαιμονία.

Ὁ Βρισέ, νέος τακτικὸς καὶ ἐφευρετικός, οἰκονόμος ἄλλως τε καὶ ἐνεργητικός, ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ ἐπετύγχανεν.

Ὡμολόγησε τὰ σχέδιά του εἰς τὸν Ρωμαῖον Τρεμόρ, ὃν ἐξαιρέτως ἠγάπα.

Ὁ Ρωμαῖος τῷ ἀπήντησε:

— Μπορεῖ κανεὶς νὰ σὲ βοηθήσῃ. Θὰ μοῦ ἀνακοινώσῃς ὅ,τι συμβῇ.

Τὰ πράγματα ἐφάνησαν κατ' ἀρχὰς ἀνατρέποντα τὰ σχέδιά του.

Ἡ Ἑλένη ἐνυμφεύθη αἴφνης τὸν ἐξάδελφόν της, καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτῆς εἰς Ἰ-

ταλίαν τὴν παιδαγωγὸν καὶ τὴν θαλαμηπόλον της.

Ἀφ'ἑτέρου ὁ Ρωμαῖος Τρεμόρ, καταβληθεὶς ἐκ τῆς φυγῆς τῆς Σολάνζης, περιωρίσθη ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του.

Καὶ τέλος αὐτὸς ὁ Βρισέ, ὅστις ἐζήτει ἀποκατάστασιν καλὴν καὶ προσοδοφόρον, καί τοι ἠρεύνα καὶ ἐξήταζε παντοῦ, ὅπως εὕρῃ τοιαύτην συμφέρουσαν, οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ.

Μόλις μετὰ ἓξ μῆνας ἀπὸ τοῦ γάμου τῆς δεσποινίδος δὲ Ροσεβιὲλ ἠδυνήθη νὰ γράψῃ εἰς τὸν προστάτην αὐτοῦ Ρωμαῖον Τρεμόρ, ὅτι συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ καταρτίσῃ κατάστημα, ἐξ οὗ προσεδόκα κάλλιστον ἀποτέλεσμα.

Ἐπρόκειτο νὰ ἱδρύσῃ κατὰ τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Μιρομενίλ, εἰς τὸ κέντρον τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ὀνωρίου, πλησίον τοῦ μεγάρου Μποβώ, κατάστημα οἰνεμπορίου, χρησιμεύοντος συγχρόνως καὶ ὡς ἑστιατήριον.

Συνεφώνησε μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου νεωστὶ οἰκοδομηθείσης οἰκίας, ὅπως τῷ ἐνοικιάσῃ τὰ ὑπόγεια, τὰ ἰσόγαια καὶ τὸ πρῶτον πάτωμα, διότι τὸ ἐνοίκιον δὲν τῷ ἐφάνη βαρύ.

Ὁ Ρωμαῖος Τρεμὸρ οὐδὲν ἄλλο ἠννόησεν ἐκ τῆς προτάσεως ταύτης ἐκτὸς ὅτι τὸ κατάστημά του θ' ἀπεῖχε δύο μόνον βήματα τοῦ μεγάρου δὲ Τανναί, ὅτι θὰ ἐμάνθανεν ἴσως τί ἐν αὐτῷ συνέβαινε καὶ ὅτι θὰ ἔβλεπε σπανίως τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἐμίσει ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἐσκέφθη προσέτι, ὅτι ἡ Σολάνζη ἦτο εἰς Παρισίους, ὅτι θὰ κατώρθου ἴσως νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν κατοικίαν της, ἣν ἡ Ἀμώνη τῷ ἔκρυπτε κατὰ παραγγελίαν τῆς δυστυχοῦς νέας, ἥτις δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἐπανίδῃ, ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ ἔζη πλησίον της καὶ ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν συναντήσῃ καὶ ἴσως νὰ τῇ ὁμιλήσῃ.

Θανασίμως κατηφὴς μετὰ τὴν ἀναχώρησίν της, πλανώμενος καθ' ἡμέραν καὶ πολλάκις τὰς νύκτας εἰς τὰς πεδιάδας, προσβληθεὶς ὑπὸ ἀνιάτου μελαγχολίας, ἐπανήρχετο ἀδιαλείπτως εἰς τὰ μέρη, ἅτινα εἶχον ὁμοῦ διατρέξει.

Ὁλοκλήρους ὥρας διήνυεν εἰς Ἐλάφων-Πέραμα παρὰ τῇ Καταλίνᾳ, τὴν ὡς αὐτὸς μεταβληθεῖσαν, μὴ προφέρων οὐδὲ λέξιν καὶ ἐν τῷ νῷ μόνον ἔχων τὸ ἄγριον μῖσος, ὅπερ ὤμωσε κατὰ τοῦ διαφθορέως τῆς Σολάνζης, τῆς πάντοτε ἀγαπωμένης ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἐραστοῦ, ὧν τὰ δάκρυα ἐστείρευσαν ἐκ τῶν θρήνων.

Οἱ συγγενεῖς του ἀνησύχουν διὰ τὴν θλίψιν του ἐκείνην.

Ὁ Ρωμαῖος προφανῶς ἐμαραίνετο καὶ δὲν ἔμενε πλέον εἰμὴ ἡ σκιά του.

Ἐφοβοῦντο μὴ παραφρονήσῃ καὶ ἐνίοτε τὸ ἐφοβεῖτο καὶ ὁ ἴδιος.

Ὅταν ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ Πριερὲ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Βρισέ, ὁ πατήρ του πρῶτος τῷ εἶπε :

— Καλὰ ἂν αὐτὸ σοῦ ἀρέσει, πρέπει νὰ ὑπάγῃς μαζύ· αὐτὸ θὰ σὲ ἀπασχολήσῃ καλλίτερον παρὰ νὰ μένῃς πάντοτε συλλογισμένος. Ὁ Βρισὲ εἶναι τακτικὸς καὶ οἰκονόμος, ἄφησέ τον νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει.

Προελάμβανε τὰς ἐπιθυμίας τοῦ Ρωμαίου.

Χρήματα εἶχον.

Ὁ γέρων Τρεμὸρ ἀνῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἐκόμισε μεθ' ἑαυτοῦ σάκκον ἀρκετὰ βαρύν.

— Νὰ τεσσαράκοντα χιλιάδες φράγκα, εἶπε· μὴ στενοχωρῆσαι, ἂν χρειασθοῦν, θὰ 'βροῦμε καὶ ἄλλα, ἔχουμε εἰς τὸν συμβολαιογράφον κατατεθειμένα μὲ πολὺ καλὰς ἐγγυήσεις. Ὅ,τι χρειασθῇς θὰ τὸ ἔχῃς· μὴ σπαταλᾷς, ἀλλὰ καὶ μὴ ὑστερῆσαι.

Ὁ ἐραστὴς τῆς Σολάνζης ἀνεχώρησεν.

Ὁ ἀδελφός του Ἰωάννης τὸν συνώδευσεν εἰς τὸν σταθμὸν ἱππεύσας τὸν αὐτὸν ἵππον, ὅστις εἶχε φέρει τοὺς Φαρζεὰς εἰς Κορβινύ.

Εἰς τὸ Νεβὲρ ἐχωρίσθησαν ἀσπασθέντες ἀλλήλους.

— Ἂν βαρυνθῇς, Ρωμαῖε, γύρισε 'πίσω, τῷ εἶπεν ὁ Ἰωάννης, θὰ προσπαθήσωμε νὰ σοῦ 'βροῦμε μίαν καλὴν σύζυγον !

Σύζυγον ἐκεῖνος δὲν ἤθελε.

Μίαν μόνην ἠγάπα, καὶ ἀφοῦ αὕτη ἀπώλετο, αἱ λοιπαὶ ἦσαν μηδὲν δι' αὐτόν.

Ἰδιάζον τῷ ἀληθεῖ καὶ ὑψηλῷ ἔρωτι εἶναι , ὅτι, ἐκτὸς τοῦ ἀντικειμένου τῆς λατρείας μας, ὁ λοιπὸς κόσμος εἶναι χάος, μηδέν.

Ὀλίγας ἡμέρας κατόπιν, ὁ Βρισὲ ὑπέγραφε τὸ ἐνοικιαστήριον τῆς οἰκίας, ὅπου ἔμελλε νὰ ἱδρύσῃ τὸν «Πιστὸν Ἡνίοχον», τὴν μέλλουσαν ταύτην ἐπισημότητα τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ὀνωρίου.

Ὁ Βρισὲ ἐν τούτοις, δὲν ἦτο εἰμὴ ὑπάλληλος τοῦ Ρωμαίου Τρεμόρ· δὲν ἐζήτει περισσότερον.

— Ἐγὼ θὰ διευθύνω, εἶπε, σὺ θὰ κάμνῃς ὅ,τι σοῦ ἀρέσει· εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἂν πηγαίνωμεν καλὰ θὰ μοῦ δώσῃς ὅτι θελήσῃς.

Ἐγνώριζε τοὺς Τρεμόρ.

Δὲν ἔπρεπε νὰ δυσπιστῇ πρὸς αὐτούς.

Ἦσαν ἔντιμοι καὶ γενναῖοι.

Ἡ Σωσάνη ἐχάρη μαθοῦσα πρώτη τὴν καλὴν αὐτὴν εἴδησιν.

Ὡς πρὸς τὸν Βρισὲ ἔχαιρε, διότι θὰ ἠδύνατο νὰ κερδίζῃ ἀρκετὰ δι' αὐτήν.

Ἡ εὐτυχία των ἦτο βεβαία, ἀλλὰ δὲν ἔσπευδον.

Τὸ ζήτημα ἦτο νὰ εὐδοκιμήσῃ ὁ «Πιστὸς Ἡνίοχος», δυνάμεθα δὲ νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ὁ Βρισὲ ἐσκέπτετο τοὺς οἴνους καὶ τὴν ἑστίαν του, ὅσον καὶ τὴν μνηστήν του.

Μετὰ ἓξ μῆνας τὸ κατάστημα ἤκμαζεν.

Μικρὸς ζύλινος αὐτομέδων, μὲ τὸ μαυρὸν ἔνδυμα καὶ τὸ μαστίγιον εἰς τὴν χεῖρα, ὑψοῦτο ἄνωθεν τῆς θύρας, ἐντὸς κοιλώματος, μὲ τὴν ἐπιγραφήν : «Εἰς τὸν Πιστὸν Ἡνίοχον».

Ὁ Ρωμαῖος Τρεμόρ, οὔτε ἠσχολήθη πλέον διὰ τὸ κατάστημά του.

Αἱ ἐργασίαι ἐν τούτοις ἔβαινον κατ' εὐχήν.

Ὁ Βρισὲ ἐστρατολόγησε μόνος τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ ἐκ Μορβανδιωτῶν.

Εἰς Παρισίους οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους καταγόμενοι ἐπιθυμοῦν νὰ συναντῶνται καὶ ἀναζητῶνται μεταξύ των.

Διευθυντὴς ἦτο ὁ Βρισέ, αὐτὸς διέταττε καὶ ἐπηγρύπνει παντοῦ, εἰς τὸ ὑπόγειον καὶ εἰς τὸ μαγειρεῖον· ἐπελαμβάνετο μάλιστα τῆς ἐργασίας, ὅτε ἐπρόκειτο περὶ ἐπισήμων πελατῶν, ἡνιόχων δηλαδὴ ἢ θαλαμηπόλων πλουσίων οἴκων , οἵτινες κακῶς εἰθισμένοι ἐκ τῆς λεπτῆς τροφῆς τῶν κυρίων των, ἔχουσι πολλὰς ἀπαιτήσεις. Διὰ τοὺς ἄλλους, μόνον διέτασσεν.

Οἱ τρεῖς ὑπηρέται ἦσαν σύντροφοι, οὓς ὁ Βρισὲ διηύθυνε μὲ στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, ἀλλὰ πάντοτε μετεχειρίζετο ὡς φίλους.

Πάντες οὗτοι, ἀπὸ τοῦ διευθυντοῦ μέχρι τοῦ πλύνοντος τὰ ἀγγεῖα, ἦσαν εὐτυχεῖς ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ, ἅμα ὡς ἐπέραινον τὴν ἐργασίαν αὐτῶν.

Ὁ μόνος κατηφὴς ἦτο ὁ κύριος, ἀλλ' ἐπειδὴ συνήθως περιεφέρετο εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων, σπανίως τὸν ἔβλεπον εἰς τὸ κατάστημα.

Ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν βουλεβάρτων ἢ εἰς τὰς συχναζομένας συνοικίας, ἱστάμενος πρὸ τῶν καταστημάτων, προσπαθῶν νὰ παρατηρήσῃ τὰς νέας γυναῖκας, αἵτινες τῷ ἐφαίνοντο ἔχουσαι ὁμοιότητά τινα μετὰ τῆς Σολάνζης, τὴν ὁποίαν ἤλπιζε νὰ συναντήσῃ . Ἐπλανᾶτο πρὸ τοῦ μεγάρου δὲ Τανναί· ἠκολούθει ὁσάκις ἠδύνατο μακρόθεν τὸν κόμητα καὶ ἐξήταζε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μεγάρου, χωρὶς νὰ δεικνύῃ καὶ μεγάλην περιέργειαν. Ἀλλ' εἰς μάτην ! Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τῷ δώσῃ πληροφορίαν τινά.

Καὶ τοῦτο, διότι οὐδεὶς ἐγνώριζέ τι.

Ὁ μαρκήσιος οὐδὲν ἐνεπιστεύετο αὐτοῖς. Ὁ Σερβὲς μόνος ἠδύνατο νὰ τὸν πληροφορήσῃ, ἀλλ' ὁ ἀλαζὼν θαλαμηπόλος ἦτο ἐχέμυθος.

Ὡς πρὸς τὴν Ἀμώνην, ἐπεκαλεῖτο πάντας τοὺς Ἁγίους, ὀμνύουσα εἰς τὸν Ρωμαῖον, ὅστις τῇ εἶχεν εἰκοσάκις γράψει, ὅτι ἠγνόει τὴν κατοικίαν της, καὶ ὅτι δὲν εἶχε μάθει εἰμὴ δὶς ἢ τρὶς περὶ αὐτῆς καὶ μὲ μεγάλην προφύλαξιν· τοῦτο δὲν ἦτο ἀληθές.

Ἀλλ' ἡ Σιμώνη ἠγάπα πρὸ πάντων τὴν Σολάνζην της καὶ συνεμορφοῦτο πρὸς τὰς παραγγελίας αὐτῆς.

Ὁ Ρωμαῖος ὅθεν ἦτο εἰς Παρισίους τόσον ἀπηλπισμένος , ὅσον καὶ εἰς τὸ Πριερέ.

Ὅτε τὸ ἑσπέρας ἐπέστρεφεν ἐκ τῶν ἀγόνων ἀναζητήσεών του, ἐκλείετο εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ καθήμενος ἀπέναντι εὐτελοῦς γραφείου , ἐκράτει ἀνὰ χεῖρας παλαιάν τινα φωτογραφίαν τῆς Σολάνζης, ἐντὸς πλαισίου ἐκ βελούδου καὶ παρατηρῶν αὐτὴν ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε φωτιζόμενον τὸ δωμάτιον ἐκ τῆς προσφιλοῦς ἐκείνης μορφῆς.

Ἑσπέραν τινὰ ἠσθάνθη ἄπειρον χαράν.

Διερχόμενος τὴν ὁδὸν Εἰρήνης, εἶδε δύο γυναῖκας, τοῦ αὐτοῦ περίπου ἀναστήματος, αἵτινες ἐβάδιζον εἰς ὀλίγην ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν.

Ἡ μία ἐξ αὐτῶν ἦτο κομψότατα ἐνδεδυμένη ὡς δούκισσα, ἀξία τοῦ τίτλου της. Ἡ ἄλλη, λεπτοτέρα καὶ ζωηροτέρα, φιλαρέσκως ἐνδεδυμένη καὶ φέρουσα κομψὸν πῖλον, μὲ κόμην λίαν βαθέως καστανῆν, εἵλκυσε τὴν προσοχήν του.

Εἰς τὴν θέαν της κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδίνης.

Δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία· ἦτο ἡ Σολάνζη.

Ἀλλὰ τί κομψότης, ὁποία ἐνδυμασία!

Ἐτάχυνε τὸ βῆμα, ἀλλ' ἀτυχῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐπρόκειτο νὰ τὰς φθάσῃ, εἰσῆλθον ἔν τινι μεγάλῃ θύρᾳ, ἥτις πάραυτα ἐκλείσθη.

Παρετήρησε τὸν ἀριθμὸν τῆς οἰκίας καὶ προσπαθῶν νὰ φανῇ ἀτάραχος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ φυλακεῖον τοῦ θυρωροῦ καὶ ἠρώτησεν:

— Ἡ δεσποινὶς Φαρζεάς;

Ὁ θυρωρὸς χωρὶς νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν ἀπήντησεν ἀποτόμως:

— Δὲν τὴν γνωρίζω.

— Ἡ Σολάνζη Φαρζεάς;

— Δὲν κατοικεῖ ἐδῶ!

Ὁ Ρωμαῖος ἦτο δειλός· δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιμείνῃ, καὶ ἐν τούτοις ἦτο πεπεισμένος, ὅτι δὲν ἠπατᾶτο.

Ἐν τούτοις ἔμεινεν ἐκεῖ παραφυλάττων.

Παρετήρει προσεκτικῶς τὴν πρόσοψιν τῆς οἰκίας. Σκιαὶ διήρχοντο ὄπισθεν τῶν ἐκ μουσελίνης κεντητῶν παραπετασμάτων, ἀλλ' οὐδὲν διέκρινεν. Ἐπὶ μίαν ὥραν ἀνέμενε βαδίζων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ πεζοδρομίου καὶ παρατηρῶν πάντοτε τὴν μεγάλην θύραν, δι' ἧς εἰσῆλθον αἱ δύο γυναῖκες.

Ἡ θύρα αὕτη δὲν ἠνεῴχθη πλέον.

Τὰ ἐπὶ τῶν παραθύρων τῆς προσόψεως φῶτα ἐσβέσθησαν.

Τὰς ἑπομένας ἡμέρας ἐπανῆλθεν, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ.

Ἐνόμισεν ὅτι ἠπατήθη καὶ δὲν ἐπανῆλθε πλέον εἰς τὴν ὁδὸν Εἰρήνης.

Ἡμέραν τινὰ ὅμως συμβὰν ἀσήμαντον κατ' ἐπιφάνειαν τὸν ἔθεσεν ἐπὶ τὰ ἴχνη ἐκείνης ἣν ἐπὶ ματαίῳ ἀνεζήτει μετὰ τόσου κόπου.

Τὴν ἐπαύριον τοῦ περιπάτου τῆς Ἑλένης μετὰ τοῦ Σουβραὶ καὶ τῆς κυρίας Μονταμβέρ, ὁ Ρωμαῖος ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ Μετρσύ, ἔνθα ὁ Βρισὲ τὸν παρεκάλεσε νὰ μεταβῇ διά τινα ἐργασίαν.

Ἦτο ἡ δεκάτη περίπου.

Πελάται τινες καθήμενοι πρὸ τραπεζῶν ἔπινον οἶνον.

Καταβὰς εἰς τὸ ἰσόγαιον παρετήρησε τοιαύτην μαγειρικὴν προπαρασκευήν, ὥστε ἐξεπλάγη.

Πληθὺς τροφίμων, ἀφθονωτέρα τῶν συνήθων, ἐκάλυπτε μεγάλην τράπεζαν.

Ἡ μάγειρος παρεσκεύαζε φιλέτον βοός, ἐνῷ μία τῶν παραμαγείρων ἐφρόντιζε διὰ τὰ φαγητὰ τοῦ ὄχλου.

— Τί τρέχει, Πελαγία; τὴν ἠρώτησεν.

— Ὁ ἀμαξᾶς τοῦ κυρίου δὲ Τανναί, κύριος Στίπ, κάμνει τὸ γεῦμα εἰς μερικοὺς φίλους του, θὰ εἶναι καὶ ὁ κύριος Σερβές, ὁ θαλαμηπόλος, καὶ ἄλλοι.

— Ὁ Σερβές! ἀνεφώνησεν ὁ Ρωμαῖος.

— Θὰ εἶναι ἑπτὰ ἢ ὀκτώ· ἐκράτησαν τὴν ἐπάνω σάλα καὶ παράγγειλαν φροῦτα, πάπιαις, μπιφτέκια καὶ ἄλλα πολλά.

— Κατὰ ποίαν ὥραν;

— Τὸ μεσημέρι.

— Καλά. Φρόντισε, Πελαγία.

— Ὁ κύριος Βρισὲ μαγειρεύει μόνος, διότι εἶναι καλομαθημένοι αὐτοὶ οἱ μυλόρδοι. Ὁ κύριος Στὶπ κερδίζει ὅσα θέλει, ἀφοῦ εἶναι εἰς τὴν ὑπηρεσία τοῦ μαρκησίου, διότι τὸ σπίτι εἶναι καλό· παίζουν μὲ τὸ χρυσάφι ἐκεῖ μέσα. Καὶ ὡς τόσο λέγουν ὅτι ἡ νέα αὐτὴ κυρία δὲν εἶναι τόσο εὐτυχής.

— Ποιὸς τὸ λέγει αὐτό;

— Ὁ κόσμος ἀκούω ποῦ τὸ λέγει· ἡ Σωσάνη, ἡ μικρὰ ὑπηρέτρια τοῦ κυρίου Βρισέ, τὸ φωνάζει· λυπᾶται τὴν κυρίαν της ποῦ εἶναι, καθὼς λέγει, 'σὰν νὰ ἦταν χήρα. Ὁ κὺρ μαρκήσιος ἀγαπᾷ καλλίτερα νὰ διασκεδάζῃ αὐτὸς καὶ δὲν τὸν μέλλει διὰ τοὺς ἄλλους.

— Καλά· ἂς λείψουν αἱ μωρολογίαι, ποῦ εἶναι ὁ Βρισέ;

— Εἰς τὸ ὑπόγειον, κύριε Ρωμαῖε.

Ὁ Ρωμαῖος ἀνέβη εἰς τὸ γραφεῖον, ἐφαίνετο ἐλαφρότερος τοῦ συνήθους· ἐνόμιζεν ὅτι τὰ πράγματα ἐλάμβανον νέαν ὅλως φάσιν καὶ ὅτι θὰ τῷ παρουσιάζετο εὐάρεστός τις ἔκπληξις· τὸ προῃσθάνετο.

Ἡ αἴθουσα τοῦ ἄνω πατώματος ἦτο πλήρης.

Ἄλλος τις εἰς τὴν θέσιν του θὰ ἔτριβε τὰς χεῖρας ἐξ εὐχαριστήσεως.

Ἀλλ' ὁ Ρωμαῖος οὔτε κἂν τὸ ἐσκέφθη· τὸ συμφέρον ἀπέβλεπε τὸν Βρισέ· αὐτὸς δὲν ἐφρόντιζε διὰ χρήματα· ἐσκέπτετο μόνον ὅτι ὀλίγαι γαῖαι καὶ μικρὰ καλύβη μετὰ τῆς Σολάνζης θὰ καθίστων αὐτὸν εὐτυχέστερον βασιλέως.

Ἔστη πρὸ τῆς θύρας καὶ παρετήρει πρὸς τὴν ὁδόν, χάριν διασκεδάσεως.

Ἀ! ἂν ἔβλεπε νὰ διέρχηται ἐκ τοῦ πεζοδρομίου κομψὴ γυνὴ ὡς ἐκείνη, ἣν εἶδε καὶ ἥτις ὡμοίαζε τῇ Σολάνζῃ, δὲν θὰ τὴν ἄφινε νὰ προχωρήσῃ, χωρὶς νὰ μάθῃ τοὐλάχιστον ὅτι ἠπατᾶτο.

Καὶ ἐν τούτοις τί θὰ τῇ ἔλεγε; ἢ τί θὰ ἐκέρδιζεν ἂν τὴν ἐπανέβλεπεν.

Ὁ ἥλιος ἔρριπτε τὰς θερμὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας ἐπὶ τοῦ θαυμασίως καθαροῦ ἐδάφους, πλὴν τὰ ἑκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ Μαρινὺ πεφυτευμένα μεγάλα δένδρα, ἐσκίαζον τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Πρὸ τῶν δύο μεγάρων, τοῦ τῶν Ἠλυσίων Πεδίων καὶ τῆς πλατείας Μπιβώ, τὰ πυροβόλα τῶν νυκτοφυλάκων ἔλαμπον, ὑπὸ τὴν ἐκ χονδροῦ λινοῦ ὑφάσματος σκοπιάν των, μὲ τὰς πλατείας ῥαβδώσεις της.

Οἱ ἄνθρωποι ἐπηγαινοήρχοντο μὲ τὰ ἀλεξήλια ὑπὲρ τὴν κεφαλήν των καὶ τὸ κάνιστρον εἰς τὴν χεῖρα.

Ὁ Ρωμαῖος παρετήρει ἀδιαφόρως τὸ ποικίλον αὐτὸ πλῆθος.

Ἐφόρει ἐνδυμασίαν ἄμεμπτον, βαθέως χρώματος, διαγράφουσαν τὰς ἀθλητικὰς διαστάσεις τοῦ σώματός του, τοῦ ἰσχυνανθέντος μὲν ἐκ τῶν θλίψεων, ἀλλὰ πάντοτε εὐρώστου. Ὁ λαιμοδέτης αὐτοῦ, ἀμελῶς δεδεμένος ἐπὶ περιτραχηλίου κλίνοντος πρὸς τὰ κάτω, ἄφινε νὰ φαίνηται ὁ νευρώδης λαιμός του, ἡ δὲ πυκνὴ κόμη του ἔλαμπεν ἐπὶ τῆς ἀσκεποῦς κεφαλῆς του.

Ἐλαφρὸς φαέθων, συρόμενος ὑπὸ δύο μελανῶν ἵππων, ἐφάνη ἐκ τῆς ὁδοῦ Ματινιών, καὶ κατελθὼν διὰ τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ὀνωρίου, διηυθύνετο πρὸς τὴν Μαγδαληνήν.

Τὸ μέτωπον τοῦ Ρωμαίου συνωφρυώθη.

Ἀστραπὴ μίσους ἀνέλαμψεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ἀνεγνώρισε τὸν μαρκήσιον δὲ Τανναί, ὅστις ὁ ἴδιος ὡδήγει τὸν φαέθοντα ἐκεῖνον.

Δύο ἱπποκόμοι, λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι, ἐκάθηντο εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ φαέθοντος.

Οἱ μεγαλοπρεπεῖς αὐτοῦ ἵπποι ἔβαινον βήματι γοργῷ, ἐνῷ οἱ κίτρινοι τροχοὶ καὶ οἱ φανοὶ αὐτοῦ ἤστραπτον.

Ὁ φαέθων ἀπεμακρύνθη.

Ὁ Τρεμὸρ ἔσφιγξε τὰς πυγμάς, φρίττων διὰ τὴν ἀδυναμίαν του.

Ἔβλεπεν ἐκεῖ τὸν κλέπτην, ὅστις τῷ ἥρπασεν ὅ,τι πολυτιμότερον εἶχεν, ὅστις τὸν ἠνάγκασε νὰ ἀφήσῃ τὴν οἰκίαν του, τὰς γαίας του, τὸν γηραιόν του πατέρα καὶ τὸν ἀδελφόν του, καὶ νὰ ἐξασκῇ ἐπάγγελμα, εἰς ὃ δὲν ἀνεμιγνύετο μέν, ἀλλ' οὐχ ἧττον τὸ ἀπεστρέφετο, αὐτός, ὁ κάτοικος τῶν δασῶν, ὁ ἐμμανὴς κυνηγός, ὅστις μόνον τὸ ὅπλον, τὰς πεδιάδας καὶ τὰ δάση του ἠγάπα!

Ἀλλὰ τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ κατ' ἐχθροῦ, ὃν μόλις ἐγνώριζε, καὶ ὅστις οὔτε κἂν τὸν ἐσκέπτετο;

Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἅμαξα ἐξηφανίζετο εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἀγούσης πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν πρεσβείαν, ἄνθρωπος φέρων βλοῦζαν, ἢ μᾶλλον μακρὸν ἐπανωφόριον βαθέως κυανοῦ χρώματος, ἐφάνη ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τῆς ὁδοῦ, διευθυνόμενος πρὸς τὴν πλατεῖαν Μπιβώ, καὶ ἐξετάζων τὰς προσόψεις τῶν οἰκιῶν, ὡς εἰ ἐζήτει οἴκημά τι.

Ὁ οἰνέμπορος ἔκαμε κίνημα ἐκπλήξεως καὶ ἔσπευσε πρὸς συνάντησίν του.

Συνηντήθησαν ἀπέναντι τῶν Ἠλυσίων καὶ ἐρρίφθησαν ὁ εἷς εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ φροντίζωσι διὰ τοὺς διερχομένους κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην διαβάτας.

— Πῶς, Ἰωάννη, εἶπεν ὁ Ρωμαῖος, διατί δὲν μὲ εἰδοποίησες;

— Γιὰ νὰ κάμῃς τί;

— Καὶ ὁ πατέρας;

— Στέκει ὡραῖα, δὲν ἐγήρασε καθόλου, μόνον στενοχωρεῖται ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἔφυγες.

Ὁ Ρωμαῖος ἔσυρεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἐβιάζετο νὰ τὸν ἐρωτήσῃ περὶ τῆς πατρίδος των.

Εἰς τὰς κάτω αἰθούσας δὲν ὑπῆρχε γωνία κενή.

— Ἡ δουλειὰ πάει 'μπροστά, εἶπεν ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός, βλέπω τὸ μαγαζὶ γεμάτο 'σὰν τὸ αὐγό, θὰ βγαίνῃ παρᾶς;

— Ῥώτησε τὸν Βρισέ, εἶπεν ὁ Ρωμαῖος, ἐγὼ δὲν γνωρίζω τίποτε.

Ὁ Ἰωάννης τὸν παρετήρησεν ἀτενῶς.

— Αἴ! τότε βέβαια θὰ συλλογιέσαι πάντοτε τὰ ἴδια.

— Πάντοτε.

Ἀνέβησαν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα.

Εἰς τῶν ὑπηρετῶν παρεσκεύαζε τὴν τράπεζαν.

— Ἄ! περιμένουν συντροφιά, παρετήρησεν ὁ Ἰωάννης Τρεμόρ.

— Μάλιστα, τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μεγάρου δὲ Τανναί, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης.

Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπέφερε ψυχρότητά τινα. Ὁ Ἰωάννης Τρεμὸρ ἤρχισε νὰ βήχῃ.

— Τί ἦλθες νὰ κάμῃς εἰς τὸ Παρίσι; ἠρώτησεν ὁ Ρωμαῖος.

— Νὰ εἰσπράξω τὰ χρήματα ἕξη βωδιῶν. Καὶ γιὰ νὰ 'πῶ τὴν ἀλήθεια, ἤθελα καὶ νὰ σὲ ἰδῶ. Μᾶς ἔγραφες σπανίως. Ὁ πατέρας καὶ ἐγὼ ἐφοβηθήκαμε μήπως τὸ κέφι σου εἶναι χαλασμένο. Μοῦ εἶπε λοιπόν: «Γιάννη, νὰ κάμῃς ἕνα ταξεῖδι.» Καὶ νά με. Ὅταν ἔφυγες δὲν ἤσουν 'στὰ καλά σου. Ὅλοι τὸ λένε ἐκεῖ πέρα, ἐμεῖς ἐγνωρίζαμε πῶς ἦσαν φλυαρίαις, ἀλλὰ νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ἀνησυχήσαμε. Ἐμπῆκα τότε 'ς τὸν σιδηρόδρομο γιὰ νὰ τοὺς πάω νέα καὶ νὰ ἡσυχάσωμε. Καμμιὰ φορὰ ἄλλα γράφει κανεὶς καὶ ἄλλα εἶναι. Καὶ μεταξύ μας, ὁ πατέρας ἐνόμιζε ὅτι κάτι μᾶς κρύβεις. Ὅταν βλέπει κανεὶς μὲ τὰ 'μάτια του εἶναι σιγουρότερος. Ἔπειτα θὰ βιάσω καὶ τὸν Ρεμὶ Λαροὺς νὰ μᾶς πληρώσῃ. Ἔπρεπε νὰ τοῦ τραβήξω τὸ αὐτί· δὲν μᾶς χρωστάει πολλά, ἀλλὰ πέντε χιλιάδες φράγκα δὲν εἶναι ἄσχημα νὰ τὰ βάλῃ κανεὶς 'ς τὴν τσέπη. Ὥστε τὸ ταξεῖδι δὲν θὰ πάῃ χαμένο. Δόξα τῷ Θεῷ, ἐκεῖ πέρα ὅλα πᾶνε καλά. Ἡ βρώμη ὡρίμασε, τὸ σιτάρι καὶ τὸ κριθάρι εἶναι περίφημα καὶ ἡ ἐσοδεία δὲν θὰ εἶναι ἀχαμνή, καὶ βλέπω φανερά, ὅτι καὶ σὺ εὐχαριστεῖσαι.

— Βέβαια. Χαίρεται, βλέπεις, κανείς, Γιάννη, νὰ εἰξεύρῃ, ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ μᾶς ἐνθυμοῦνται. Καὶ ἐγὼ πάντοτε σᾶς ἐνθυμοῦμαι, καὶ ἤθελα νὰ καθόμουνα εἰς τὸ σπίτι διὰ νὰ μὴν τὸ ἀφίσω ποτέ, ἀλλὰ θὰ 'πόθαινα ἀπὸ τὴν λύπη μου.

— Θυμᾶσαι πάντα αὐτὴ τὴν Σολάνζη;

— Χωρὶς νὰ τὸ θέλω.

— Δὲν θὰ δοκιμάσω νὰ σοῦ γυρίσω τὸ μυαλό. Καθένας σκέπτεται ὅπως θέλῃ, ἀλλὰ θὰ κάνῃς καλλίτερα νὰ μὴ τὴν σκέπτεσαι, γιατὶ ὅλο βάσανα θἄχῃς. Τοὐλάχιστον τὴν εἶδες;

— Ποτέ.

— Τί ἀπέγεινε;

— Δὲν εἰξεύρω, τὴν ζητῶ, ἀλλὰ τὸ Παρίσι εἶναι μεγάλο! καὶ ἀδύνατο νὰ τὴν εὕρω. Μολαταῦτα τί δὲν ἔδιδα νὰ τὴν εὕρω πάλιν, καὶ νὰ μάθω τί γίνεται.

— Ἔχεις ἄδικο, εἶναι μιὰ φιλάρεσκη, ποῦ ἴσως ἄλλο δὲν γυρεύει παρὰ νὰ 'μιλοῦν γι' αὐτή!

Ὁ Ρωμαῖος δὲν ἐδοκίμασε νὰ τὴν ὑπερασπισθῇ. Μόλις ἐπρόβαλε δειλῶς ἀμφιβολίας τινάς. Ὁ Ἰωάννης ἐκτύπησεν ἰσχυρῶς τὴν τράπεζαν.

— Οἱ ἐρωτευμένοι ὅλα τὰ πιστεύουν, εἶπεν.

— Πές μου διὰ τοὺς Φαρζεάς.

— Πάντοτε εἶναι οἱ ἴδιοι· ὁ πατέρας κάμνει τὸν γύρο του εἰς τὸ δάσος καὶ ἔπειτα πάει εἰς τὸ σπίτι του· ἡ γυναῖκά του οὔτε βγαίνει· δὲν πλησιάζουν κανένα. Καμμιὰ φορὰ πηγαίνω, γιατὶ αὐτοὶ οἱ πτωχοὶ δὲν φταῖνε, ἂν καὶ ἀνέθρεψαν τὴν Σολάνζη 'λίγο 'σὰν κυρία. Ἐγδύνοντο δι' αὐτήν· ὁ φύλαξ δὲν λέγει οὔτε δέκα λέξεις τὴν ἡμέρα· ἔγεινε χειρότερος ἀπὸ τὸν Σαδουῖνον τὸν ἐξάδελφόν μας. Εἰς τὸν τόπον δὲν γνωρίζουν τίποτε· ὅλοι νομίζουν, ὅτι εἶναι εἰς τὸ Παρίσι νὰ μάθῃ τέχνη.

[Ἔπεται συνέχεια]. *Κ.

Α. ΔΟΥΜΑ (ΥΙΟΥ)

ΑΝΤΩΝΙΝΑ

[Συνέχεια]

Ἐνίοτε ἡ Ἀντωνίνα ἔλεγε καθ' ἑαυτήν: «Τί θὰ ἦτο ὁ βίος δι' ἐμὲ χωρὶς τοῦ Ἐδμόνδου; Νὰ ἐξακολουθῶ βλέπουσα δένδρα καὶ οἰκίας, ζῶσα αὐτομάτως μεταξὺ οὐρανοῦ, ὅστις δὲν θὰ εἶχεν οἶκτον δι' ἐμέ, καὶ γῆς, ἥτις θἀνελάμβανε τὸν θησαυρὸν τοῦ μέλλοντός μου, νὰ ἅπτωμαι, χωρὶς νὰ αἰσθάνωμαι, νὰ παρατηρῶ, χωρὶς νὰ βλέπω, νὰκούω, χωρὶς νὰ ἐννοῶ, ἰδοὺ τί εἶναι ὁ ἀπόκληρος ἔρωτος βίος. Νἀγαπήσω δευτέραν φορὰν! εἶναι ἀδύνατον. Ἡ καρδία δὲν χωρεῖ δύο ἔρωτας, θραύεται ἀπολλῦσα τὸν πρῶτον. Πρὸς τί λοιπὸν νὰ ζῇ τις τότε καὶ διατί νὰ παραδεχθῇ τὸ μηδὲν δι' ἐκεῖνον ὃν ἀγαπᾷ καὶ νὰ μὴ τὸ παραδεχθῇ δι' ἑαυτήν; Διατί νὰ μὴ ἐξακολουθήσῃ τὴν πίστιν μέχρι τοῦ τάφου καὶ διατί, μεμνηστευμένη πρὸς τὸν ζῶντα, νὰ μὴ μνηστεύηται τὸν θανόντα; Ὁποῖος χιμαιρικὸς φόβος δύναται νὰ συγκρατήσῃ τὸ ὄν, ὅπερ βλέπει νὰ ῥίπτωσι τὴν γῆν ἐπὶ τοῦ πτώματος τῆς λατρείας του; Ὁ προηγούμενος τοῦ θανάτου πόνος; καὶ τί εἶναι οὗτος; Ἡ τιμωρία τοῦ αὐτόχειρος; Ὁ συγγιγνώσκων τὴν μοιχαλίδα Θεὸς δύναται νὰ τιμωρήσῃ τὴν πιστὴν γυναῖκα, τὴν παρακολουθοῦσαν τὸν σύζυγόν της μέχρι τοῦ θείου του δικαστηρίου; Ἐλπίς; Ἡ ἐλπίς, τὸ ἄνθος τοῦτο, ὅπερ ἀποκαλοῦσιν αἰώνιον, δὲν ἀναθάλλει ἐπὶ τῶν τάφων..

»Ἐὰν κατόπιν ὅλων μου τῶν προσπαθειῶν ὁ Ἐδμόνδος ὑποκύψῃ, θἀποθάνω μετ' αὐτοῦ.

»Ἀλλ' ὁ πατήρ μου, τί θἀπογίενῃ ὁ δυστυχὴς πατήρ μου, ἐάν τον ἐγκαταλίπω;.. Ναί, ὁ Θεὸς δίδει πάντοτε εἰς τὸ ἀπηλπισμένον ὃν ἀφορμήν τινα, ὅπως προσκολληθῇ εἰς τὴν ζωήν. Ἡ πρὸς τὸν σύζυγόν μου πίστις θὰ ἦτο ἔγκλημα ἀπέναντι τοῦ πατρός μου.

«Θεέ μου, ἔλεγε τότε ἡ Ἀντωνίνα πίπτουσα εἰς τὰ γόνατα, ἀφοῦ τοσαύτη εὐτυχία καὶ τόσαι ὑπάρξεις εἶναι συνδεδεμέναι μὲ τὴν ζωὴν ἑνὸς μόνου ἀνθρώπου, διατήρησον αὐτὸν ἡμῖν.»

Καὶ ὡσεὶ ὁ Θεὸς ἠπείγετο νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν ὡραίαν νεάνιδα, ἡ Ἀντωνίνα ἐλάμβανεν ἐπιστολὴν τοῦ κυρίου Δεβώ, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:

«Φαίνεσαι, ἀγαπητή μου κόρη, σκώπτουσα τὸν πατέρα σου, ὅταν ζητῇς παρ' αὐτοῦ τὴν ἐξήγησιν τῶν αἰσθημάτων σου. Οἱ ἰατροὶ δὲν ἐξηγοῦσι τὰ πάντα, διότι ἅπαντες σχεδὸν εἶναι ὑλισταὶ καὶ διότι οὐδὲν ἐξηγεῖται διὰ τῆς ὕλης· ἀλλά, ἐὰν εἶχον, ὡς ἐγώ, θυγατέρα, ἀνοίγουσαν αὐτοῖς τὸν οὐρανόν, θὰ ἐξήγουν πολλὰ πράγματα μένοντα αὐτοῖς ἄγνωστα.

»Ἐγώ, ὅστις πιστεύω εἰς τὸν Θεόν, ὡς εἰς πᾶν ἀληθὲς καὶ ἀγαθόν, ἐγώ, ὅστις θέλω νὰ εἶσαι γυνὴ εὐτυχής, ἐπειδὴ ὑπῆρξες θυγάτηρ ἀφωσιωμένη, ἐγὼ τέλος, ὅστις γινώσκω ὅτι ἡ χαρὰ τοῦ βίου σου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑγείας τοῦ Ἐδμόνδου, θά σοι εἴπω τὸ ἑξῆς: Ὑπάρχουσι δύω μέσα πρὸς ἴασιν ἑνὸς ἀσθενοῦς. Τὸ ἓν συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐπενεργῇ τις ἐπὶ τοῦ σώματος, τὸ ἕτερον εἰς τὸ νὰ ἐπενεργῇ τις ἐπὶ τῆς ψυχῆς.

»Ἔχεις τὴν ψυχὴν τοῦ Ἐδμόνδου, καὶ σοί τὴν καταλείπω ἀνεπιφυλάκτως, διότι δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰατρὸν καλλίτερον σοῦ.

»Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σῶμα, πλεονεκτοῦμεν τῆς ἀσθενείας, καὶ θὰ ἴδωμεν, ἐὰν μάτην ὁ Θεὸς ἔδωκε τὴν ἐπιστήμην εἰς τὸν ἄνθρωπον.

»Ἔλπιζε καὶ προσεύχου.»

Δέκα πέντε ἡμέρας περίπου μετὰ τὴν λῆψιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, ἡ Ἀντωνίνα ἔγραφε πρὸς τὸν πατέρα της:

«Ἅμα τῇ παραλαβῇ τῆς παρούσης, ἄφησε τοὺς Παρισίους, ἄφησε τὰ πάντα καὶ ἐλθὲ εἰς συνάντησίν μας. Ὅσῳ ταχέως καὶ ἂν ἔλθῃς, ἴσως θὰ εἶναι πολὺ ἀργά... Ὁ Ἐδμόνδος ἀποθνήσκει!»

ΚΑ'

Ἐχρειάσθη ἀφροσύνη τις τοῦ Ἐδμόνδου, ὅπως προκαλέσῃ αἴφνης τὴν ὀξεῖαν νόσον, εὑρισκομένην ἐν τῇ ὁδῷ, ἂν οὐχὶ τῆς θεραπείας, τοὐλάχιστον τῆς βελτιώσεως ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του εἰς Νίκαιαν.

Ὡς εἴδομεν ἐν μιᾷ τῶν πρὸς τὸν Γουσταῦον ἐπιστολῶν του, συχνάκις τῷ συνέβαινε νὰ τρέχῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ νὰ σταματᾷ αἴφνης ἔν τινι ἄντρῳ δροσερῷ, ὅπου ἠσθάνετο τὸν ἱδρῶτα παγόνοντα ἐπὶ τοῦ μετώπου του. Δὲν ἔσχεν ἀνάγκην νἀνανεώσῃ συχνὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν πειραμάτων, ὅπως αἰσθανθῇ τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα αὐτῶν, ἡμέραν δέ τινα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του μὲ τὴν κεφαλὴν βεβαρημένην, ῥιγῶν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ ἠναγκάσθη νὰ καταπέσῃ εἰς τὴν κλίνην μετὰ μακρὰν λιποθυμίαν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν δ' ἐκείνην ἡ Ἀντωνίνα, κατατρομάξασα ἐπὶ τῆς ταχύτητος τῆς προσβολῆς, εἶχε γράψῃ πρὸς τὸν πατέρα της νἀναχωρήσῃ ἅμα τῇ παραλαβῇ τῆς ἐπιστολῆς.

Τῷ ὄντι μετὰ τὰ φοβερὰ ταῦτα τεκμήρια ἐπείσθη πάραυτα, ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον φάρμακον καὶ ὅτι ὁ Ἐδμόνδος ἀπώλετο.

Ἀπέστειλε πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἰατροῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ πατήρ της, ὅστις τὸν ἐγνώριζε, τῇ εἶχεν εἴπῃ ὅτι ἠδύνατο νἀπευθυνθῇ ἐν περιπτώσει κατεπειγούσῃ, καὶ ἐκάθησε μετὰ θελήσεως παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ ἀσθενοῦς.

Ἦτο φυσικῶς ἀδύνατον νἀποκρύψωσι τὴν προσβολὴν ταύτην ἀπὸ τῆς κυρίας Δεπερέ. Αὕτη δέ, ἥτις ἀπὸ τοῦ γάμου τοῦ υἱοῦ της εἶχεν ἀναθαρρήσῃ ὡς πρὸς αὐτόν, δυσκόλως ἐπίστευσεν ἐκ πρώτης ἀρχῆς εἰς τὴν σοβαρότητα τῆς ἐκδηλουμένης νόσου. Ἀλλ' ὅσῳ δυσκολώτερον ἡ ἀμφιβολία κατώρθωσε νὰ ἐπανεισδύσῃ εἰς τὴν ψυχήν της, τόσῳ μᾶλλον κατεκυρίευσεν αὐτῆς ἤδη, ὅτε οὐδὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ διαψεύσῃ τὴν μαρτυρίαν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὰ προαισθήματα τῆς καρδίας της.

Ὅταν ἡ κυρία Δεπερέ, ἥτις κατ' ἀρχὰς ἐπίστευσεν ὅτι ἐπρόκειτο μόνον περὶ παροδικῆς ἀδιαθεσίας, εἶδε τὸν υἱόν της λιπόθυμον ἐπὶ δύο ὥρας, χωρὶς οὐδὲν νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπαναγάγῃ αὐτὸν εἰς τὴν ζωήν, ὅτε εἶδε τὴν φρενῖτιδα διαδεχομένην τὴν λιποθυμίαν ταύτην, τὸν δὲ προσκληθέντα ἰατρὸν κινοῦντα τὴν κεφαλὴν εἰς σημεῖον ὅτι ὀλίγον ἤλπιζεν, ὅτι δὲν ἤλπιζε μάλιστα, ἡ ἀναστάτωσις, ἥτις ἐγένετο ἐν αὐτῇ, ἦτο ταχεῖα καὶ βιαία, ὡς ὁ κεραυνός.

Εἰς τὰς ἀγαπώσας φύσεις, τὰς ζώσας, ὡς αὕτη, διὰ τῆς καρδίας, δὲν ὑπάρχει μέσος ὅρος. Τὴν προτεραίαν ἦτο τόσον βεβαία περὶ τῆς ὑγείας τοῦ υἱοῦ της, ὥστε οὐδ' ἐσκέπτετο κἂν περὶ αὐτῆς. Τὴν ἐπιοῦσαν ἐπενθηφόρησεν.

Δι' αὐτὴν ὁ υἱός της ἦτο νεκρός.

Ἐγήρασε κατὰ δέκα ἔτη ἐν διαστήματι δέκα λεπτῶν.

Ἐκάθησε παρὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἐδμόνδου καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς, ὁμοία πρὸς τὸ ἄγαλμα τῆς ἀφώνου Λύπης.

Δύω δάκρυα ἐκυλίσθησαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της, δύω μόνον· ἀλλὰ θὰ ἠδύνατό τις νὰ παρακολουθήσῃ ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς ἀτυχοῦς μητρὸς τὴν γραμμήν, ἣν ἠκολούθησαν, ἐκ τῶν ἰχνῶν τὰ ὁποῖα κατέλιπον. Τὰ δύω ταῦτα δάκρυα εἶχον κοιλάνῃ τὰς παρειάς, ὡς χείμαρρος λάβας κατασκάπτει τὰς πλευρὰς ἡφαιστείου.

Ἅπασα ἡ ζωή, ἅπασα ἡ διάνοια, ἅπασα ἡ ψυχὴ τῆς κυρίας Δεπερὲ συνεκεντρώθησαν ἐν τῷ βλέμματί της, καθηλωμένῳ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἐδμόνδου καὶ παρακολουθοῦντι τὰς ἀνεπαισθήτους κινήσεις, ἃς ἔκαμνεν ἡ σινδὼν ἐπὶ τοῦ καταπεπιεσμένου στήθους τοῦ θνήσκοντος. Ἠσθάνετό τις ὅτι, ἅμα τῶν κινήσεων τούτων παυουσῶν, τὸ βλέμμα τῆς μητρὸς θὰ ἐσβύνετο μετὰ τῆς ζωῆς της, ἄνευ κόπου, ἄνευ κραυγῆς καὶ ὅτι αἱ δύο δίδυμοι ψυχαὶ θὰ ἐπανέστρεφον πρὸς τὸν Θεόν, συνδεδεμέναι ἀλλήλαις.

Ἡ θλῖψις αὕτη ἦτο τόσῳ μεγάλη, τόσον ἰσχυρά, ἐδέσποζε τοσοῦτον τῆς ὑφισταμένης αὐτήν, ὥστε αὕτη ἦτο ἀνίκανος νὰ συνδράμῃ τὸν αἴτιον αὐτῆς. Ἡ κυρία Δεπερὲ θὰ ἔδιδεν εἰς τὴν στιγμὴν μάλιστα τὴν ζωήν της χάριν τοῦ υἱοῦ της, καὶ θὰ ἦτο ἀσύνετον νἀφήσωσιν αὐτὴν νὰ τὸν περιποιῆται. Αὕτη ἠδύνατο μόνον νἀποθάνῃ μετ' αὐτοῦ, ἐὰν ἐκεῖνος ἀπέθνησκεν. Ὑπέφερε τόσον πολύ, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ κάμνῃ ἄλλο παρὰ νὰ ὑποφέρῃ.

Δὲν συνέβαινεν ὅμως τὸ αὐτὸ μὲ τὴν Ἀντωνίναν, ἡ δὲ διαφορὰ τῶν δύω φίλτρων κατεφαίνετο ἐν τῇ διαφορᾷ τῶν δύω θλίψεων.

Ὅτε ἡ Ἀντωνίνα εἶδε τὸν σύζυγόν της ψυχρόν, ἀκίνητον καὶ ὠχρόν, ὡσεὶ ἦτο νεκρὸς πλέον, ἀνεκραύγασεν ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς της: «Τετέλεσται!» ἀλλ' εἶχεν αἰσθανθῇ τὰς δυνάμεις της αὐξανομένας καὶ τὴν δραστηριότητά της διπλασιαζομένην πρὸ τῆς φοβερᾶς προαγγελίας· καὶ αὕτη ἐπίσης ὡρκίσθη νὰ μὴ ἐγκαταλίπῃ τὸν ἀσθενῆ, ἀλλὰ κατεπίεσε τὴν θλῖψίν της ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας αὐτῆς καὶ εἶπε καθ' ἑαυτήν: «Αὐτὸν πρὸ παντός.» Τότε ἠσπάσθη τὴν κυρίαν Δεπερέ, χωρὶς αὕτη νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλήν· ἀλλ' ὁ ἀσπασμὸς περιέκλειεν ἁπάσας τὰς ὑποσχέσεις τῆς ἀφοσιώσεως, ἃς ἠδύνατο νὰ δώσῃ καὶ ἃς θὰ ἠδύνατο νὰ τηρήσῃ ἡ ψυχὴ τῆς νεαρᾶς γυναικός.

Εἶτα ἀπέστειλε νὰ καλέσωσι τὸν ἰατρὸν καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν πατέρα της καὶ πρὸς τὸν Γουσταῦον νὰ ἔλθωσιν ἀμέσως. Ἐσυλλογίζετο ὅτι ὅσοι δήποτε φίλοι καὶ περιποιήσεις περιεστοίχουν τὸν Ἐδμόνδον οὐδέποτε θὰ ἦσαν πολλοί.

Ὡς εἴπομεν, ὁ ἰατρὸς εἶχεν ἔλθῃ καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως εἶχεν ἀπελπισθῇ.

—Ἂς ζήσῃ ὀκτὼ ἡμέρας, εἶπεν αὐτῷ ἡ Ἀντωνίνα, τοῦτο μόνον ζητῶ παρ' ὑμῶν, κύριε.

Αἱ ὀκτὼ ἡμέραι ἦσαν ὁ χρόνος, ὅστις ἐχρειάζετο ὅπως αἱ ἐπιστολαὶ αὐτῆς φθάσωσιν εἰς Παρισίους καὶ ὁ κύριος Δεβῶ ἔλθῃ εἰς Νίκαιαν. Ἡ Ἀντωνίνα ἐπίστευεν ὅτι, ἐὰν ἠδύνατο νὰ παραταθῇ ἕως τότε ἡ ζωὴ τοῦ Ἐδμόνδου, θὰ ἐσώζετο.

Τοσαύτην εἶχε πεποίθησιν εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ πατρός της!..

Ὁ κύριος Μυρρέ, οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ ἰατρός, ὃν ὁ κύριος Δεβῶ εἶχε συστήσῃ εἰς τὴν θυγατέρα του, ἀπεκρίθη εἰς τὴν νεαρὰν γυναῖκα, ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς δὲν θὰ ἐχειροτέρευε πρὸ τῆς παρελεύσεως ὀκτὼ ἡμερῶν.

Ἡ χειροτέρευσις τῆς καταστάσεως αὐτοῦ θὰ ἦτο ὁ θάνατος.

Ὁ κύριος Μυρρὲ προέβη εἰς ἀφθόνους ἀφαιμάξεις, αἵτινες ἀνεκούφισαν τὸ στῆθος καὶ ἐπέτρεψαν εἰς τὸν ἀσθενῆ νἀναπνεύσῃ μετὰ μείζονος ἐλευθερίας· ἀλλ' ἐγένετο ἄμεσος ἀντίδρασις ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἡ φρενῖτις ἐπῆλθεν· ἡ φρενῖτις, ἡ φρικαλέα αὕτη περιπέτεια τῆς ὀδύνης, ἡ θλιβερὰ αὕτη εἰκὼν τῆς παραφροσύνης, ἡ κάμνουσα τοὺς παρισταμένους νὰ παρατηρῶσι μετὰ φρίκης περὶ ἑαυτούς, ἀγνοοῦντας πῶς νὰ σταματήσωσι τὸ κῦμα τῶν ἀσυναρτήτων λόγων, οἵτινες ἐκφεύγουσι τυχαίως τοῦ στόματος τοῦ ἀσθενοῦς καὶ εἶναι ἀπαισιώτεροι τῆς σιγῆς, ἔστω καὶ ἂν ἡ σιγὴ αὕτη εἶναι ὁ πρόδρομος τῆς αἰωνίας σιωπῆς.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς φρενιτιάσεως, ἥτις ἐτάραττε τὸν ὕπνον τοῦ υἱοῦ της, ἡ κυρία Δεπερὲ ἔκλινεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ τῷ ἔλεγεν, ὡσεὶ ἡ φωνὴ αὐτῆς, μεθ' ὅλα ταῦτα, ἠδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ τέκνου της:

— Ἐδμόνδε, λατρεία μου Ἐδμόνδε, μὴ ὁμιλῇς οὕτω. Ἐγώ, ἐγὼ ἡ μήτηρ σοῦ σε καθικετεύω.

Ἀλλὰ τὰ πυρέσσοντα χείλη τοῦ ἀσθενοῦς ἐξηκολούθουν νὰ κινῶνται σπασμωδικῶς, καὶ ἡ φρενῖτις ἐξηκολούθει.

Κατὰ τὰς μακρὰς ἐκείνας νύκτας ἡ Ἀντωνίνα ἐκοιμᾶτο παρὰ τοὺς πόδας τῆς κυρίας Δεπερὲ καὶ ἔθετε τὸ στόμα ἐπὶ τῶν καιουσῶν χειρῶν τῆς πενθερᾶς της.

— Ἐλπίζετε, μῆτερ, ἐλπίζετε... ἔλεγεν, ὁ πατήρ μου θὰ ἔλθῃ.

Ἡ κυρία Δεπερὲ ἔθλιβε, χωρὶς νἀποκρίνηται, τὴν χεῖρα τῆς Ἀντωνίνης.

Μάτην θὰ ἐζητεῖτε μίαν ἰδέαν ἢ μίαν λέξιν παρὰ τῆς ἀτυχοῦς γυναικός. Δὲν ἔτρωγε πλέον, ἔπινε μεγάλα ποτήρια ὕδατος ὅπως κατευνάσῃ τὸν πυρετόν της. Ἔζη καὶ ἠδύνατο νὰ ζήσῃ οὕτω μῆνας ὁλοκλήρους. Ἡ ψυχή της μόνον εἶχεν ἀνάγκην τροφῶν, καὶ ἐτρέφετο διὰ φόβων καὶ προσευχῶν.

Τέσσαρες νύκτες καὶ τρεῖς ἡμέραι παρῆλθον οὕτως.

Τὴν πρωίαν τῆς τετάρτης ἡμέρας, ἡ φρενῖτις εἶχε παύσῃ, ὕπνος ἡσυχώτερος εἶχεν ἀνακουφίσῃ τὸν ἀσθενῆ, ἀφυπνισθέντα ἐν μεγίστῃ ἀδυναμίᾳ, ἀλλ' ἐν τούτοις ἐν συναισθήσει τῶν περιστοιχιζόντων αὐτὸν πραγμάτων καὶ προσώπων.

— Ἀντωνίνα, μητέρα μου, εἶπε στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰς δύο γυναῖκας.

— Μὲ ἐκάλεσε δευτέραν! ἐψιθύρισεν ἡ κυρία Δεπερέ.

— Ἀπὸ πόσου χρόνου εἶμαι εἰς τὴν κλίνην;.. διότι τίποτε δὲν ἐνθυμοῦμαι, εἶπεν ὁ Ἐδμόνδος, ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ὁποίου ἐβάρυνεν οἱονεὶ κάλυμμα μολύβδινον.

— Εἶναι σήμερον ἡ τετάρτη ἡμέρα, παιδί μου, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Δεπερέ. Πῶς εἶσαι;

— Αἰσθάνομαι μόνον δυνατὸν πόνον εἰς τὴν πλευράν. Καὶ σεῖς ἠγρυπνήσατε καὶ αἱ δύο. ἑκάστη μὲ τὴν σειράν της, ἐξηκολούθησε δίδων τὰς δύο του χεῖρας ἢ μᾶλλον προσπαθῶν νὰ ἐκτείνῃ τὰς δύο του χεῖρας πρὸς τὴν μητέρα καὶ τὴν σύζυγόν του.

— Καὶ αἱ δύο ὁμοῦ, ἀπεκρίθη ἡ Ἀντωνίνα.

— Οἱ δύο ἀγαθοί μου ἄγγελοι, ἔστε εὐλογημένοι.

Καὶ ὁ Ἐδμόνδος ἠσθάνθη δάκρυα εὐγνωμοσύνης ὑγραίνοντα τοὺς ὀφθαλμούς του.

Οἱ ὀλίγοι λόγοι, οὓς ἀπήγγειλε, τὸν εἶχον κουράσῃ, καὶ παρετήρησεν ὅτι ἀνέπνεε μετὰ δυσκολίας. Τότε τῷ ἐπῆλθεν ἡ μνήμη, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ δὲ τοῦ προσεχοῦς θανάτου ἤρξατο κλαίων ἀφθόνως.

— Ἀφήσατέ με νὰ κλαύσω, ἔλεγεν εἰς τὴν Ἀντωνίναν καὶ τὴν μητέρα του, τοῦτό με ὠφελεῖ.

Ἡ κυρία Δεπερὲ κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἕδρας, ἣν δὲν εἶχε καταλίπῃ ἀπὸ ὀγδοήκοντα ἓξ ὡρῶν περίπου.

— Ἐμπρός, τὰ πάντα ἐτελείωσαν, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἐδμόνδος, αἰσθανόμενος τὸ στῆθός του καῖον καὶ ἐξηντλημένον· ἐγὼ αὐτὸς ἐπέσπευσα τὸν θάνατόν μου, ὡς νὰ ἤμην αἰώνιος.

Καὶ νέα δάκρυα διεδέχθησαν τὴν σκέψιν ταύτην, διότι ὁ δυστυχὴς νέος μόνον νὰ κλαίῃ ἠδύνατο.

Ἡ Ἀντωνίνα ἐμάντευσε τὸ αἴτιον τῶν δακρύων τούτων.

— Ἡσύχασε, Ἐδμόνδε, ἔλεγεν εἰς τὸν σύζυγόν της, ἔγραψα πρὸς τὸν πατέρα μου, ὅστις θὰ ἔλθῃ ταχέως.

Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ τὸ ὄμμα τοῦ ἀσθενοῦς ἀνεζωογόνηθη ὀλίγον.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο αἱ δύο ἐπιστολαὶ τῆς Ἀντωνίνης εἶχον φθάσῃ. Ὁ κύριος Δεβὼ μετέβη ἀμέσως εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ἅμαξαν, ἵνα ἴδῃ ἐὰν ὑπῆρχε θέσις διὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, διότι ἡ ταχυδρομικὴ ἅμαξα ἦτο ἀκόμη τὸ ταχύτατον τοῦ ὁδοιπορεῖν μέσον.

Μὴ εὑρὼν τοιαύτην, ἐμίσθωσεν ὄχημα, ζητήσας ἵππους ταχυδρομικούς, καὶ ἐπιφυλάξας δύο μόνον ὥρας, ὅπως προετοιμασθῇ.

Ὁ Γουσταῦος εἶχε λάβῃ ἐπίσης τὴν ἐπιστολήν του καὶ ἔδραμεν εἰς τῆς Νισσέττας.

— Ὁ Ἐδμόνδος ἀποθνήσκει, τῇ εἶπεν, ἀναχωρῶ, Νισσέττα μου. Ὁ Θεὸς μὲ τιμωρεῖ, διότι δέν τον συνώδευσα· ἀλλ' ἦτο τόσον εὐτυχής, ὥστε ἐσκεπτόμην ὅτι δὲν εἶχεν ἀνάγκην ἐμοῦ. Θά μοι γράψῃς εἰς Νίκαιαν, εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, καὶ θά σε τηρῶ ἐνήμερον τῶν συμβησομένων.

Ἡ Νισσέττα καὶ ὁ Γουσταῦος ἠσπάσθησαν ἀλλήλους κλαίοντες.

— Ἡ Ἀντωνίνα θὰ ἔγραψεν ἀναμφιβόλως πρὸς τὸν πατέρα της, εἶπεν ὁ Δωμών· θὰ ὑπάγω ἕως τοῦ κυρίου Δεβώ, καὶ ἐπανέρχομαι νά σε ἀποχαιρετίσω διὰ τελευταίαν φοράν.

Ὁ Γουσταῦος εὗρε τὸν ἰατρὸν παρασκευαζόμενον πρὸς ἀναχώρησιν.

— Ἀναχωρῶ μαζῆ σας, τῷ εἶπεν.

— Ἐντὸς μιᾶς ὥρας, ἀπεκρίθη ὁ ἰατρός.

Ὁ Γουσταῦος ἐπήδησεν εἰς ἅμαξαν, ἐπανῆλθε νάσπασθῇ τὴν Νισσέτταν, ὡς τῇ εἶχεν ὑποσχεθῇ, καὶ ἀφίκετο εἰς τοῦ ἰατροῦ, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ταχυδρόμος ἡτοιμάζετο νὰ ἱππεύσῃ.

Ἡ ἅμαξα ἀνεχώρησε καλπάζουσα.

Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας οἱ δύο ὁδοιπόροι ἔφθανον εἰς Νίκαιαν.

[Ἕπεται συνέχεια]. ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΑΛΗΣ

RENÉ SOSTA

Η ΕΥΑ

[Συνέχεια]

Καὶ ἀνήγειρε τὴν θυγατέρα του μετὰ βιαίου τινὸς κινήματος.

— Πρὸς χάριν, μὴ παροργίζεσθε, κύριε, εἶπεν ἡ κυρία Τράμφεν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα δακρυβρέκτους· ἡ Εὔα δὲν σᾶς ἐννοεῖ.

Ὁ κύριος Ἔβανς παρετήρησε τὴν παιδαγωγόν, ἔκπληκτον ἐκ τῶν λόγων του.

— Τί ἐννοεῖτε νὰ εἴπητε; ἠρώτησε.

— Φεῦ! κύριε, ἐπανέλαβεν ἡ παιδαγωγός, ἡ συμφορά, ἡ καταθλίβουσα τὸν δόκτορα Σερβίλ, πλήττει ὡσαύτως καὶ τὴν Εὔαν... ἡ Εὔα καὶ ὁ κύριος Γουλιέλμος Σερβὶλ ἠγαπῶντο.

— Εἶναι ἀληθές;...ἠρώτησεν ὁ γέρων, ὅστις ἀνέμενε τὸ τέλος τῆς ἐξηγήσεως.

— Εἶναι ἀληθές!... κύριε.

Ἡ κυρία Τράμφεν ἐσταμάτησεν. Ἐστερεῖτο δυνάμεως ἵνα ἐξακολουθήσῃ ὁμιλοῦσα· οἱ λυγμοὶ τῇ διέκοπτον τὸν λόγον.

— Ἡ θυγάτηρ σας ἦτο πλησίον τοῦ κυρίου Γουλιέλμου Σερβίλ, καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, εἶπεν εἰς τὸν κύριον Ἔβανς, καὶ ὅτε ἡ ἡμέρα ἀνέτειλεν, εὗρον αὐτὴν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος . . . παράφρονα . . .

— Παράφρονα! . . . Παράφρονα! . . . Τὴν Εὔαν! . . Τὸ τέκνον μου!.. Ἀλλ' εἰπέ μοι ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές!. . Ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ψεύδεται! . . ἐκραύγασεν ἐκτὸς ἑαυτοῦ ὁ δυστυχὴς πατήρ, θλίβων ἐπὶ τοῦ ἀσθμαίνοντος στήθους του τὴν θυγατέρα του καὶ συσφίγγων αὐτὴν διὰ τῶν τρεμόντων βραχιόνων του.

Ἡ δεσποινὶς Ἔβανς, προσπαθοῦσα νὰ ἀπαλλαχθῇ τῆς περιπτύξεως ταύτης, ἀπώθει αὐτὸν διὰ τῆς μιᾶς χειρός, ἑνῷ ἔτεινε τὴν ἑτέραν πρὸς τὸν Γεώργιον λέγουσα αὐτῷ:

— Μὴ κλαίετε λοιπόν, Γουλιέλμε· βλέπετε καλῶς ὅτι ὁ πατήρ μου σᾶς παραδέχεται διὰ σύζυγόν μου.

Ὁ ἰατρὸς τοῦ πλοίου, ὁ πλοίαρχος καὶ ἡ κυρία Τράμφεν, περιεκύκλουν τὸν κύριον Ἔβανς, προσπαθοῦντες νὰ πείσωσιν αὐτὸν ὅτι ἡ παραφροσύνη τῆς θυγατρός του ἦτο στιγμιαία καὶ ὅτι θὰ ἤρκει εἰς αὐτήν, ὅπως τὴν ἀποσείσῃ, μεγάλη ἀνάπαυσις καὶ τρυφεραὶ περιποιήσεις.

Ὁ Γεώργιος Σερβὶλ ἐπὶ μακρὸν εἶχε παρατηρήσῃ τὴν Εὔαν, ἥτις τῷ ὑπεμειδία.

— Ταλαίπωρος νεᾶνις! ἐψιθύρισεν.

Εἶτα ἀπαλλάξας τὰς χεῖράς του ἐξ ἐκείνων τῆς δεσποινίδος Ἔβανς, ἥτις τὸν ἠμπόδιζε, προέβη ἓν βῆμα ἵνα ἀπομακρυνθῇ.

Ὁ πλοίαρχος τὸν ἐσταμάτησεν.

— Ἔχω ἀνάγκην ὑμῶν, κύριε, τῷ εἶπεν· ὀφείλομεν νὰ μεταβῶμεν ὁμοῦ, ὅπως ἀναγγείλωμεν τὸν θάνατον τοῦ κυρίου Γουλιέλμου εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἡ Εὔα ἐδράξατο αὐθις τοῦ νεανίου.

— Ἔλθετε, εἶπε, διατί ἐπιμένετε;

Ἡ κυρία Τράμφεν, ὁ κύριος Ἔβανς καὶ ὁ ἰατρὸς τοῦ *Κήρυκος* ματαίας κατέβαλλον προσπαθείας ἵνα ἑλκύσωσι πρὸς ἑαυτοὺς τὴν προσοχήν της.

Ὅθεν ἐδέησε νὰ τὴν ἀπαγάγωσιν ἐξ ἐφόδου καὶ διὰ δόλου.

Ἡ ἅμαξα τοῦ κυρίου Ἔβανς περιέμενεν ἐπὶ τῆς προκυμαίας. Συμφώνως πρὸς τὴν συμβουλὴν τοῦ πλοιάρχου, ὁ Γεώργιος ὡδήγησεν ἐκεῖ τὴν νεάνιδα, συνοδευομένην ὑπὸ τοῦ πατρός της καὶ τῆς παιδαγωγοῦ, ἀφοῦ δ' ἐπέβησαν τῆς ἁμάξης μετὰ τοῦ ἰατροῦ τοῦ πλοίου, ἔκλεισε ζωηρῶς τὴν θυρίδα καὶ διέταξε τὸν ἡνίοχον νὰ ἀναχωρήσῃ δρομάδην.

Γ'

Ὀκτὼ ἡμέρας βραδύτερον ὁ δόκτωρ Σερβὶλ ἐλάμβανεν ἐπιστολήν τινα τοῦ κυρίου Ἔβανς, παρακαλοῦντος αὐτόν, ὅπως εὐαρεστούμενος μεταβῇ εἰς τὸ μέγαρόν του.

Ὁ νεανίας, ὅλως βεβυθισμένος εἰς τὴν λύπην του, ἐδίστασεν ἐν πρώτοις, ἅτε μὴ ἐνδιαφερόμενος περὶ τῆς λύπης ἄλλων. Βεβαίως ὁ κύριος Ἔβανς δὲν τὸν ἐκάλει εἰμὴ ὅπως ἐπενέγκῃ ἀνακούφισίν τινα εἰς τὸ ἄλγος τῆς θυγατρός του.

Ἐν τούτοις εἶδός τι φιλοπραγμοσύνης κατίσχυσε τοῦ δισταγμοῦ τούτου καὶ ἀφοῦ προσεπάθησε νὰ πείσῃ ἑαυτὸν ὅτι δὲν εἶχεν ὡς ἰατρὸς τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐπιστήμην του πρὸς ὅν τι πάσχον, ὑπήκουσεν εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην.

Τῆς Εὔας ἡ κατάστασις ἦτο δεινή. Τὸ σῶμα ἠσθένει τόσον ὅσῳ καὶ τὸ πνεῦμα.

Ἕνεκα τοῦ ἀποτόμου ἀποχωρισμοῦ της ἀπὸ ἐκείνου, ὃν ἐξελάμβανεν ἀντὶ τοῦ Γουλιέλμου, κατελήφθη, διαρκούσης τῆς ἀπὸ τοῦ λιμένος εἰς τὸ μέγαρον πορείας, ὑπὸ σφοδρᾶς νευρικῆς κρίσεως, ἥτις εἶχε θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωήν της. Ἔκλυσις ἄκρα καὶ ἀδυναμία γενικὴ εἶχον διαδεχθῇ τὸν ἐρεθισμὸν τοῦτον καὶ ἡ δύστηνος κόρη, ἣν ὁ πυρετὸς ὑπέσκαπτεν, οὐδεμίαν ἀπό τινων ἡμερῶν εἶχε λάβῃ τροφήν.

Οἱ ἰατροί, μαθόντες τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀσθενείας, εἶχον συμβουλεύσῃ τὸν κύριον Ἔβανς νὰ προσκαλέσῃ τὸν κύριον Σερβίλ, ἡ παρουσία τοῦ ὁποίου θὰ προὐκάλει ἴσως ἀντίδρασίν τινα.

Ὅτε εἰσήγαγον τὸν νεανίαν, ὁ γέρων ἐπορεύθη πρὸς αὐτόν.

— Ἡ Εὔα εἶναι ἐπιθάνατος, τῷ εἶπε, καὶ οἱ ἰατροὶ νομίζουσιν ὅτι ἐπαναβλέπουσα ὑμᾶς, θὰ ἠδύνατο νὰ δοκιμάσῃ συγκίνησίν τινα σωτηριώδη. Ἐν τῷ παροξυσμῷ τοῦ πυρετοῦ προσκαλεῖ τὸν ἀδελφόν σας· ἐνίοτε βλέπει αὐτὸν ζῶντα, ἄλλοτε δὲ ἡ φρικαλέα τῆς τρικυμίας σκη-

νὴ παρίσταται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της· τότε βάλλει γοερὰς φωνὰς χύνουσα χειμάρρους δακρύων. Ἔστιν ὅτε φαίνεται ὅτι ἀνευρίσκει ἅπαν τὸ λογικόν της, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἡ παραφροσύνη ἐπανέρχεται ὅσον οὐδέποτε πληρεστέρα. Τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι, κύριε, γενναία καὶ φιλάνθρωπος πρᾶξις τοῦ νὰ ἀφήσητε τὸ ταλαίπωρον τέκνον μου νὰ νομίζῃ ὅτι ἐκεῖνος, ὃν ἀγαπᾷ, ζῇ εἰσέτι. Εἶναι πατὴρ ἀπεγνωσμένος ὁ παρακαλῶν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ παράσχητε ἐπί τινας στιγμὰς τὴν συνδρομήν σας εἰς τὸ εὐσεβὲς τοῦτο ψεῦδος· κρατεῖτε εἰς χεῖράς σας τὴν ζωὴν τῆς θυγατρός μου.

— Πᾶν ὅ,τι μοὶ ζητεῖτε εἶναι σπουδαῖον, κύριε, ἀπήντησεν ὁ νεανίας.

— Εἶναι σπουδαῖον τῷ ὄντι, εἶπεν ὁ ἰατρὸς τοῦ κυρίου Ἔβανς, ὁ κύριος Σιεμερού, ἐκεῖ εὑρισκόμενος. Πρὶν ἢ συμβουλεύσωμεν τὸ ἄκρον τοῦτο μέτρον, ὑπελόγισα τὰ πάντα, ἐστάθμισα τὰ πάντα καὶ ἔρχομαι νὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω· βλέπουσα ὑμᾶς ἡ δεσποινὶς Ἔβανς θὰ σᾶς ἐκλάβῃ ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ σας, τότε δὲ βεβαία ὅτι ζῇ, ὅτι θὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτήν, ὅτι ὁ πατήρ της θὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὴν οἰκίαν του, θέλει ἀνεύρει τὴν εὐτυχίαν, τὴν χαράν, τοῦθ' ὅπερ θέλει ἐπιδράσει κατὰ τῆς ἐκλύσεως, ἐν ᾗ βυθίζει αὐτὴν ἡ ἀπουσία τοῦ κυρίου Γουλιέλμου. Ὁ πυρετὸς καὶ ἡ φρενῖτις θέλουσι παύσει, τίς οἶδε δὲ ἐὰν ἡ βεβαιότης περὶ προσεχοῦς γάμου καὶ ἡ ἀνάπαυσις δὲν ἀναζωογονήσωσι τὸ λογικόν.

Ὁ Γεώργιος ἔκαμε κίνημα ἀνυπομονησίας.

— Γινώσκω πᾶν ὅ,τι θέλετε μοὶ εἴπει ἐπανέλαβεν ὁ ἰατρός. Δὲν δύνασθε νὰ ἀφεθῆτε ὅπως ἀγαπηθῆτε παρ' αὐτῆς, ἀφοῦ δὲν τὴν ἀγαπᾶτε, ἓν συνοικέσιον δέ, ἐν ᾧ ἠθέλετε λάβει τὴν θέσιν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ σας, ἀπαρέσκει ὑμῖν.

— Ἀναμφιβόλως, εἶπεν ὁ Γεώργιος.

— Βλέπετε ὅτι εἶχον σκεφθῇ ὡς ὑμεῖς. Ἐλπίζω λοιπὸν ὅτι δὲν θέλομεν περιέλθει εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην ἀνάγκην. Τὸ λογικὸν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ πρό. . . ἄλλως τε δέ... πρέπει νὰ σᾶς εἴπω τὰ πάντα... πέποιθα ἐπίσης ὀλίγον ἐπὶ τὰ παράδοξα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

— Τουτέστιν, ἀπήντησεν ἀποτόμως ὁ Γεώργιος, νομίζετε ὅτι θὰ ἠδυνάμην νὰ ἀγαπήσω τὴν δεσποινίδα Ἔβανς... τὴν δεσποινίδα Ἔβανς φρενοβλαβῆ! . . . Σᾶς ζητῶ ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις συγγνώμην, προσέθηκεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν γέροντα, ἀλλ' ἐνταῦθα εὑρισκόμεθα ἐν ἰατρικῷ συμβουλίῳ καὶ ὀφείλομεν νὰ ὁμιλῶμεν εἰλικρινῶς.

— Ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ λέγητε πᾶν ὅ,τι συμφέρει ὑμῖν καὶ νὰ ἐλευθεροφρονῆτε, ἀπήντησεν ὁ κύριος Ἔβανς.

— Λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ὁ Σερβίλ, παραδέχομαι, ὅτι τὸ λογικὸν τῆς δεσποινίδος Ἔβανς ἐπανέρχεται, δὲν θὰ ἥρμοζεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ποιήσωμεν πρὸς αὐτὴν ὑπερακριβῶς γνωστὴν τὴν ἀλήθειαν; Τότε δὲ θέλομεν εὑρεθῆ αὖθις ἐνώπιον θλίψεως τόσῳ μᾶλλον θυμοφθόρου, ἐνώπιον ἀπελπισίας τόσῳ μᾶλλον σκληρᾶς, ὅσῳ τὴν φορὰν ταύτην ἥ τε θλίψις καὶ ἀπελπισία θέλουσιν εἶσθαι πραγματικαὶ καὶ ψυχρῶς αἰσθηταί.

— Τί νὰ πράξωμεν; εἶπεν ὁ κύριος Ἔβανς. Ἡ θυγάτηρ μου εὑρίσκεται ἐκεῖ θνήσκουσα, ἡ θεραπεία της δὲ μόνον ἐξ ὑμῶν ἐξήρτηται. Ναί, ἡ θεραπεία αὕτη θέλει εἶσθαι στιγμιαία, πρέπει, κύριε Σερβίλ, νὰ τὴν χορηγήσετε πρὸς αὐτήν... Ἐὰν βραδύτερον πρέπει νὰ ἀνακοινώσῃ τις πρὸς τὴν Εὔαν τὸν δόλον, οὗτινος ἐποιήσατό τις χρῆσιν, ὅπως τὴν ἀποδώσῃ εἰς τὴν ζωήν, ἐγὼ θέλω ἐπιφορτισθῆ πρὸς τοῦτο... καὶ θὰ παλαίσωμεν τότε, ὡς μέχρι τοῦδε ἐπράξαμεν· τοὐλάχιστον ὅμως θέλομεν παλαίσει μετά τινος, ὅστις θὰ ἐννοῇ, θέλομεν ὁμιλήσει πρὸς μίαν ψυχήν, πρὸς μίαν θέλησιν, ἐνῷ ἤδη εὑρισκόμεθα ἀπέναντι τοῦ μηδενός.

Πρὸ τοιαύτης σαφοῦς ἀποφάσεως πατρός, ὁ Γεώργιος δὲν ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἄρνησίν του, ἐφάνη δὲ λαβὼν ἀπόφασίν τινα.

— Βλέπομεν τὴν ἀσθενῆ; εἶπε σοβαρῶς.

Καὶ οἱ τρεῖς εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον τῆς νεάνιδος σιωπηλοί. Αὕτη ἐξηπλοῦτο ἐπὶ τῆς κλίνης της, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς λάμποντας καὶ τὰς παρειὰς ἐρυθροβαφεῖς.

Ἡ κυρία Τράμφεν ἠγρύπνει παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν της. Ὁ Γεώργιος ἐκάθησεν ἐγγὺς τῆς παιδαγωγοῦ.

Ἡ Εὔα, βεβυθισμένη εἰς τὰς σκέψεις της, δὲν εἶχε παρατηρήσῃ τὴν παρουσίαν του. Ἐπί τινας στιγμὰς ἐπεκράτησεν ἐν τῷ δωματίῳ σιγή.

— Γουλιέλμε! ὑπεντοθόρυσε μετ' ὀλίγον δι' ἀσθενοῦς φωνῆς, προσηλοῦσα τὸ βλέμμα της εἰς τὸ κενόν, πρὸς τὸ ἀντίστροφον μέρος ἐκείνου, ὅπου εὑρίσκετο ὁ Σερβίλ.

— Ἰδοὺ ἐγώ, ἀπήντησεν ὁ Γεώργιος.

Αὕτη, ὡσεὶ κινηθεῖσα ὑπό τινος ἐλατηρίου ἀνεκάθησε, παρετήρησεν ἐπὶ στιγμὴν τὸν νεανίαν, εἶτα δὲ φανεῖσα ἀκαριαίως ὅτι ἐπανεῦρε τὰς δυνάμεις καὶ τὸ λογικόν της:

— Γουλιέλμε! Ἀ! Γουλιέλμε!... σὲ ἐπαναβλέπω τέλος πάντων! ἐκραύγασε μετὰ χαρᾶς.

Ὁ κύριος Σιεμερού, ὁ κύριος Ἔβανς καὶ ἡ κυρία Τράμφεν ἀνέμενον ἐναγωνίως τί θὰ ἔπραττεν ὁ Σερβίλ.

— Δὲν σᾶς ἐνόμιζον ἀσθενῆ, δεσποινὶς Ἔβανς, εἶπεν οὗτος, ἄλλως θὰ ἠρχόμην ταχύτερον.

— Διατί δὲν μὲ ὀνομάζετε πλέον Εὔαν; εἶπεν ἡ νεᾶνις μετ' ἐκπλήξεως· ὁ πατήρ μου σᾶς τὸ ἐπιτρέπει...Δὲν ἔχει οὕτω, πάτερ μου;

— Ναί... ναί... ἀπήντησεν ὁ γέρων καταπνίγων λυγμόν.

— Πόσον εἶμαι εὐτυχής, φίλε μου, ἀνευρίσκουσα ὑμᾶς... Βλέπετε ὅτι εἶχον δίκαιον ὅτε σᾶς ἔλεγον νὰ ἐλπίζητε... Πάτερ μου, ἐξηκολούθησε στρεφομένη πρὸς τὸν κύριον Ἔβανς, ἀγαπῶ τὸν κύριον Γουλιέλμον Σερβίλ καὶ ἀνταγαπῶμαι ὑπ' αὐτοῦ· εἶναι μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος πτωχός, ἀλλὰ προσεγῶς θὰ καταστῇ πλούσιος. Θέλει νὰ μὲ νυμφευθῇ· καὶ ἐγὼ ἐπίσης θέλω νὰ γίνω σύζυγός του, ὁ γάμος οὗτος εἶναι ὁ προσφιλέστερος πόθος μου, εἶνε ἡ εὐτυχία μου, ἡ ζωή μου.

Ἅπαντες τὴν ἤκουον ὁμιλοῦσαν, χωρὶς νὰ τολμῶσι νὰ τὴν διακόψωσιν, ἦσαν δὲ πεπεισμένοι ὅτι εἶχε πλήρεις τὰς φρένας.

[Ἕπεται συνέχεια].

ΑΝΔΡ. Π. ΒΛΑΧΟΧΡΗΣΤΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΒΙΒΛΙΑ:

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιθυμούντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτά, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν].

«Ἱστορία τῆς Μουσικῆς», ἔργον στεφθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, μετάφρασις Ἀθηνᾶς Ν. Σερεμέτη. Ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου — μετὰ 150 εἰκόνων δραχ. . . . . 10 (10.50).

«Μία ἡμέρα ἐν Μαδέρᾳ», μυθιστορία Παύλου Μανδεγάτσα, δραχ. . . . . 1,50 (1.60).

«Ἐλπινίκη» ἔθιμα Κωνσταντινουπόλεως, πρωτότυπος κοινωνικὴ μυθιστορία ὑπὸ Ἐπαμεινώνδα Κυριακίδου . . . . . δρ. 5 (5,30)

«Τὸ Μυστήριον τοῦ Σκελετοῦ», μυθιστορία Γεωργίου Πραδέλ. . . . . δρ. 5 (5,30)

«Ὁ Ἄγνωστος τῆς Βελλεβίλης», μυθιστορία Π. Ζακὸν. . . . . δρ. 2,50 (2,70)

«Μαρία Ἀντωνιέττα», ὑπὸ Γ. Ρ μα, τραγικὸν ἱστορικὸν μελόδραμα εἰς 4 πράξεις, μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ μουσικοδιδασκάλου Παύλου Καρέρ. μετάφρασις Γ.Κ.Σφήκα λ.50 [55]

«Ἡ Κόρη τοῦ Φονέως», μυθιστόρ. δραματικώτατον Ξαβὲ-Δὲ-Μοντεπέν, ἄρτι ἐκδοθέν. Δραχ. . . . . 3 [3,30]

«Τὸ Τριακοσιάδραχμον Ἔπαθλον, Γρηγορίου Δ. Ξενοπούλου. . . . . λεπ. 50 [60]

«Ὑγιεινή», Παύλου Μαντεγάτζα, μετάφρασις Ν. Ἀξελοῦ, ἰατροῦ. . . . . Δρ. 4 [4,30]

«Σύγγραμμα Μαγειρικῆς», Νικολάου Σαράντη (μαγείρου) . . . . . Δρ. 4 [4.30]

Σακελλαρίου Βιβλιοθήκη τοῦ λαοῦ, «Περ πλανώμενος» Α. Σούτσου. . . . . λεπ. 50 (60)

Σακελλαρίου Βιβλιοθήκη τοῦ λαοῦ, «Βαβυλωνία», Βυζαντίου. . . . . λεπ. 50 (60)

«Τὰ Δύο Λίκνα» Αἰμιλίου Ρισβούργ. δρ.1.50[2]

«Ἡ Ὡραία Παρισινὴ». . . . . λεπ. 60 (70)

«Ἔρως καὶ Σα», Ἀθηναϊκαὶ Εἰκόνες ὑπὸ Αἰσώπου. . . . . δρ. 1 [1,10)

«Παρισίων Ἀπόκρυφα», μυθιστορία Εὐγενίου Σύη, μετάφρασις Ἰσιδωρίδου Ι. Σκυλλίσση (τόμοι 10). . . . . Δρ. 6 [7]

«Αἱ Ρωσσίδες Παρθένοι ἢ ὁ Μηδενισμὸς ἐν Ρωσσίᾳ» (τόμοι 2). . . . . Δρ. 3 [3,30]

«Παλαιαὶ Ἁμαρτίαι» λυρικὴ συλλογή, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου. . . . Λεπτ. 60 [70]

«Ἡ Φωνὴ τῆς Καρδιᾶς μου», λυρικὴ Συλλογή. ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου. Λεπ. 60 [70]

«Ἱστορία τοῦ Μεγάλου Πέτρου», αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας, μετὰ εἰσαγωγῆς καὶ παραρτημάτων. . . . . Δραχ. 4 [4.50]

«Αἱ τίμιαι γυναῖκες» διήγημα ὑπὸ Amedee Achard. . . . . Λεπτ. 75 [90]

«Οἱ Ἀγῶνες τοῦ Βίου: Σέργιος Πανίνης», μυθιστόρημα βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. . . . . Δραχ. 2 [2.20]

«Ὑπατία», μυθιστορία ἱστορικὴ ὑπὸ Charles Kingsley [τόμοι 2]. . . . . Δρ. 4 [4.20]

«Κωμῳδίαι» ὑπὸ Ἀγγ. Βλάχου Δρ. 2 [2.20]

«Ὁ Γονζάλβης Κορδούβιος ἢ ἡ Γρανάδα ἀνακτηθεῖσα» μυθιστόρημα . . Δρ. 1.50 [1.70]

Τυπογραφεῖον **Κορίννης**, *ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 9.*